

Dan id-dokument għe magħmul bil-hsieb li jintuża bhala għodda ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu

► **B**   **REGOLAMENT (UE) Nru 1169/2011 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL**
tal-25 ta' Ottubru 2011

dwar l-għoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 1924/2006 u (KE) Nru 1925/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jhassar id-Direttiva tal-Kummissjoni 87/250/KEE, id-Direttiva tal-Kunsill 90/496/KEE, id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/10/KE, id-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kummissjoni 2002/67/KE u 2008/5/KE u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 608/2004

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

(ĠU L 304, 22.11.2011, p. 18)

Emendat minn:

		Ġurnal Uffiċjali		
		Nru	Paġna	Data
► M1	Regolament ta' Delega tal-Kummissjoni (UE) Nru 1155/2013 tal-21 ta' Awwissu 2013	L 306	7	16.11.2013

REGOLAMENT (UE) Nru 1169/2011 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tal-25 ta' Ottubru 2011

dwar l-ghoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 1924/2006 u (KE) Nru 1925/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jhassar id-Direttiva tal-Kummissjoni 87/250/KEE, id-Direttiva tal-Kunsill 90/496/KEE, id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/10/KE, id-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kummissjoni 2002/67/KE u 2008/5/KE u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 608/2004

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

- (1) L-Artikolu 169 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jipprevedi li l-Unjoni għandha tikkontribwixxi għall-ksib ta' livell għoli ta' protezzjoni għall-konsumatur permezz tal-mizuri li hi tadotta taht l-Artikolu 114 tiegħu.
- (2) Il-moviment liberu ta' ikel sikur u sustanzjuż huwa aspezzjoni essenzjali tas-suq intern u jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għas-saħħa u l-benesseri taċ-ċittadini, u għall-interessi soċjali u ekonomiċi tagħhom.
- (3) Sabiex jintlaħaq livell għoli ta' protezzjoni tas-saħħa għall-konsumaturi u sabiex ikun garantit id-dritt tagħhom għall-informazzjoni, għandu jiġi żgurat li l-konsumaturi jkunu infurmati b'mod adegwat dwar l-ikel li jieklu. L-għażliet tal-konsumaturi jistgħu jiġu influwenzati, fost l-oħrajn, minn konsiderazzjonijiet sanitarji, ekonomiċi, ambjentali, soċjali u etiċi.
- (4) Taht ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 178/2002 tat-28 ta' Jannar 2002 li jstabbilixxi l-prinċipji generali u l-htigijiet tal-liġi dwar l-ikel, li jstabbilixxi l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel u jstabbilixxi l-proċeduri fi

⁽¹⁾ ĠU C 77, 31.3.2009, p. 81.

⁽²⁾ Il-Požizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' Ġunju 2010 (ĠU C 236 E, 12.8.2011, p. 187) u l-Požizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari tal-21 ta' Frar 2011 (ĠU C 102 E, 2.4.2011, p. 1). Il-Požizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-6 ta' Lulju 2011 (għadha mhijiex ippubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali) u d-Deċizzjoni tal-Kunsill tad-29 ta' Settembru 2011.

▼B

kwistjonijiet ta' sigurtà tal-ikel ⁽¹⁾ huwa prinċipju ġenerali tal-ligi dwar l-ikel li tiġi provduta bażi biex il-konsumaturi jkunu jistgħu jagħmlu għażliet infurmati rigward l-ikel li jieklu u biex jipprevjenu kwalunkwe prattika li tista' tiżgwidaw lill-konsumatur.

- (5) Id-Direttiva 2005/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Mejju 2005 dwar prattiċi kummerċjali żleali fin-negozju mal-konsumatur fis-suq intern ⁽²⁾ tkopri ċerti aspetti tal-ghoti ta' informazzjoni lill-konsumaturi bil-ghan speċifiku li tipprevjeni li jsiru azzjonijiet li jiżgwidaw u li tithalla barra xi informazzjoni. Il-prinċipji ġenerali dwar il-prattika kummerċjali żleali għandhom jiġu komplementati minn regoli speċifiċi li jikkonċernaw l-ghoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi.
- (6) Ir-regoli tal-Unjoni dwar it-tikkettar fuq l-ikel applikabbli għall-ikel kollu huma stabbiliti fid-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Marzu 2000 fuq l-approssimazzjoni ta' ligijiet tal-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu mat-tikkettar, prezentazzjoni u riklamar ta' oġġetti tal-ikel ⁽³⁾. Il-maġġoranza tad-dispożizzjonijiet stipulati f'dik id-Direttiva jmorru lura għall-1978 u għalhekk għandhom jiġu aġġornati.
- (7) Id-Direttiva tal-Kunsill 90/496/KEE tal-24 ta' Settembru 1990 dwar it-tikkettar tan-nutrizzjoni għall-oġġetti tal-ikel ⁽⁴⁾ tistabbilixxi r-regoli dwar il-kontenut u l-prezentazzjoni ta' informazzjoni dwar in-nutrizzjoni ta' ikel ippakkjat bil-lest. Skont dawk ir-regoli, iż-żieda ta' informazzjoni dwar in-nutrizzjoni hi volontarja sakemm ma ssirx talba relatata man-nutrizzjoni li tikkonċerna l-ikel. Il-maġġoranza tad-dispożizzjonijiet stipulati f'dik id-Direttiva jmorru lura għall-1990 u għalhekk għandhom jiġu aġġornati.
- (8) Ir-rekwiziti ġenerali dwar it-tikkettar huma komplementati b'għadd ta' dispożizzjonijiet applikabbli għall-ikel kollu f'ċerti ċirkostanzi jew għal ċerti kategoriji ta' ikel. Barra minn hekk, hemm numru ta' regoli speċifiċi li huma applikabbli għal ikel speċifiku.
- (9) Filwaqt li l-għanijiet originali u l-komponenti ewlenin tal-legiżlazzjoni prezenti dwar it-tikkettar għadhom validi xorta, jehtieg li tiġi simplifikata sabiex tiġi żgurata konformità aktar faċli u ċarezza akbar għall-partijiet interessati u biex tiġi modernizzata sabiex tiegħu kont tal-iżviluppi l-ġodda fil-qasam tal-informazzjoni dwar l-ikel. Dan ir-Regolament minbarra li jaqdi l-interessi tas-suq intern billi jissimplifika l-ligi, jiżgura ċ-ċertezza legali u jnaqqas il-piż amministrattiv, ikun ukoll ta' benefiċċju għaċ-ċittadini billi jirrikjedi t-tikkettar ċar, komprensibbli u legġibbli ta' prodotti tal-ikel.

⁽¹⁾ ĠU L 31, 1.2.2002, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 149, 11.6.2005, p. 22.

⁽³⁾ ĠU L 109, 6.5.2000, p. 29.

⁽⁴⁾ ĠU L 276, 6.10.1990, p. 40.

▼B

- (10) Il-pubbliku ġenerali għandu interess fir-relazzjoni bejn id-dieta u s-saħħa u fl-għażla ta' dieta adatta li tgħodd għall-bżonnijiet individwali. Il-White Paper tal-Kummissjoni tat-30 ta' Mejju 2007 dwar Strategija għall-Ewropa fi kwistjonijiet tas-saħħa relatati man-Nutrizzjoni, il-Piż Żejjed u l-Obezità ("il-White Paper tal-Kummissjoni") innotat li t-tikkettar dwar in-nutrizzjoni huwa metodu importanti wiehed biex il-konsumaturi jkunu infurmati dwar il-kompożizzjoni tal-ikel u jiġu meghjuna jagħmlu għażliet infurmati. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-13 ta' Marzu 2007 intitolata "L-istrateġija tal-UE fil-politika tagħha dwar il-konsumatur għall-perijodu 2007-2013 — Tishih tal-possibbiltajiet ta' azzjoni tal-konsumaturi, titjib tal-benessri tagħhom, u l-protezzjoni effettiva tagħhom" enfasizzat li huwa essenzjali, kemm għall-kompetizzjoni effettiva kif ukoll għall-benesseri tal-konsumatur, li l-konsumaturi jkunu jistgħu jagħmlu għażla infurmata. L-għarfien dwar il-prinċipji bażiċi tan-nutrizzjoni u informazzjoni adatta dwar in-nutrizzjoni tal-ikel għandu jikkontribwixxi b'mod sinifikanti biex il-konsumaturi jkunu jistgħu jagħmlu tali għażla infurmata. Il-kampanji ta' edukazzjoni u ta' informazzjoni huma mekkaniżmi importanti biex jiżdied it-tagħrif tal-konsumatur rigward l-informazzjoni dwar l-ikel.
- (11) Sabiex titjieb iċ-ċertezza legali u jkun żgurat li l-infurzar isir b'mod razzjonali u konsistenti, jixraq li jithassru d-Direttivi 90/496/KEE u 2000/13/KE u li jiġu sostitwiti b'Regolament uniku li jiżgura ċ-ċertezza għall-konsumaturi u għal partijiet interessati oħra u jnaqqas il-piż amministrattiv.
- (12) Għall-fini taċ-ċarezza, huwa mehtieg li jithassru u li jiddaħhlu f'dan ir-Regolament atti orizzontali oħrajn, notevolment id-Direttiva tal-Kummissjoni 87/250/KEE tal-15 ta' April 1987 dwar l-indikazzjoni ta' qawwa alkoholika skont il-volum fl-ittikkettar ta' xorb alkoholiku għal bejgħ lill-konsumatur tal-aħħar nett⁽¹⁾, id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/10/KE tat-8 ta' Marzu 1999 li tipprovdi għal derogi mid-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 7 tad-Direttiva tal-Kunsill 79/112/KEE fir-rigward tal-ittikkettar ta' oġġetti tal-ikel⁽²⁾, id-Direttiva tal-Kummissjoni 2002/67/KE tat-18 ta' Lulju 2002 dwar l-ittikkettar ta' oġġetti tal-ikel li jkun fihom il-kinina u lill-oġġetti tal-ikel li jkun fihom il-kaffeina⁽³⁾, ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 608/2004 tal-31 ta' Marzu 2004 li jikkonċerna l-ittikkettar ta' ikel u ingredjenti tal-ikel b'fitosteroli miżjuda, esteri fitosteroli, fitostanoli u/jew esteri fitostanoli⁽⁴⁾ u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2008/5/KE tat-30 ta' Jannar 2008 dwar l-indikazzjoni obbligatorja fuq l-ittikkettar ta' ċerti oġġetti tal-ikel ta' partikolaritajiet apparti minn dawk previsti fid-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁵⁾.
- (13) Jehtieg li jiġu stabbiliti definizzjonijiet, prinċipji, rekwiżiti u proċeduri komuni sabiex jiġi ffurmat qafas ċar u bażi komuni għall-miżuri tal-Unjoni u nazzjonali li jirregolaw l-informazzjoni dwar l-ikel.

⁽¹⁾ ĠU L 113, 30.4.1987, p. 57.

⁽²⁾ ĠU L 69, 16.3.1999, p. 22.

⁽³⁾ ĠU L 191, 19.7.2002, p. 20.

⁽⁴⁾ ĠU L 97, 1.4.2004, p. 44.

⁽⁵⁾ ĠU L 27, 31.1.2008, p. 12.

▼B

- (14) Sabiex jiġi segwit approċċ komprensiv u evoluttiv għall-informazzjoni provduta lill-konsumaturi relatata mal-ikel li jieklu, għandu jkun hemm tifsira wiesgħa tal-liġi tal-informazzjoni dwar l-ikel li tkopri regoli ta' natura ġenerali u speċifika kif ukoll definizzjoni wiesgħa tal-informazzjoni dwar l-ikel li tkopri l-informazzjoni provduta b'mezzi oħrajn minbarra t-tikketta.
- (15) Ir-regoli tal-Unjoni għandhom japplikaw biss għal imprizi, kunċett li jimplika ċerta kontinwità ta' attivitajiet u ċertu grad ta' organizzazzjoni. L-operazzjonijiet bhat-trattament u l-kunsinna ta' ikel, il-proviżjon tal-ikeliet u l-bejgħ ta' ikel okkażjonali minn persuni privati, pereżempju f'avvenimenti ta' karità, jew ffieri lokali ta' komunitajiet u laqgħat m'għandhomx jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (16) Il-liġi tal-informazzjoni dwar l-ikel għandha tipprovdi flessibilità biżżejjed sabiex tkun tista' tibqa' aġġornata mar-rekwiżiti godda ta' informazzjoni għall-konsumaturi u tiżgura li jkun hemm bilanċ bejn il-protezzjoni tas-suq intern u d-differenzi fil-perċezzjoni tal-konsumaturi fl-Istati Membri.
- (17) Il-konsiderazzjoni ewlenija biex tintalab informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel għandha tkun biex il-konsumaturi jkunu jistgħu jidentifikaw u jagħmlu użu adatt tal-ikel u biex jagħmlu għażliet li jaqblu mal-bżonnijiet tad-dieta tagħhom individwali. B'dan il-għan, l-operaturi fin-negozju tal-ikel għandhom jiffaċilitaw l-aċċessibilità ta' dik l-informazzjoni għal min hu nieqes mill-vista.
- (18) Sabiex il-liġi tal-informazzjoni dwar l-ikel tkun tista' tadatta għat-tibdil fil-htigijiet ta' informazzjoni tal-konsumaturi, kwalunkwe konsiderazzjoni dwar il-htieġa ta' informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel għandha tqis ukoll l-interess muri b'mod ċar tal-maġġoranza tal-konsumaturi fil-kxi ta' ċerta informazzjoni.
- (19) Madankollu, ir-rekwiżiti godda obbligatorji ta' informazzjoni dwar l-ikel għandhom jiġu stabbiliti biss jekk u fejn meħtieġ, skont il-prinċipji ta' sussidjarjetà, proporzjonalità u sostenibilità.
- (20) Il-liġi tal-informazzjoni dwar l-ikel għandha tipprojbixxi l-użu ta' informazzjoni li tista' tiżgwida lill-konsumatur, b'mod partikolari fir-rigward tal-karatteristiċi tal-ikel, l-effetti jew il-proprjetajiet tal-ikel, jew tattribwixxi proprjetajiet mediċinali lill-ikel. Biex tkun effettiva, dik il-projbizzjoni għandha tapplika wkoll għar-reklamar u l-preżentazzjoni tal-ikel.
- (21) Sabiex ma jkunx hemm frammentazzjoni tar-regoli dwar ir-responsabbiltà tal-operaturi tan-negozji tal-ikel fir-rigward tal-informazzjoni dwar l-ikel jixraq li jiġu ċċarati r-responsabbiltajiet tal-operaturi tan-negozji tal-ikel f'dan il-qasam. Dik il-kjarifika għandha tkun f'konformità mar-responsabbiltajiet fir-rigward tal-konsumatur imsemmijin fl-Artikolu 17 tar-Regolament (KE) Nru 178/2002.

▼B

- (22) Ghandha tiffassal lista tal-informazzjoni kollha obligatorja li fil-principju ghandha tinghata għall-ikel kollu maħsub għall-konsumatur finali u għall-fornituri tal-massa. Dik il-lista ghandha żżomm l-informazzjoni li hi diġà mehtieġa fil-legiżlazzjoni ezistenti tal-Unjoni ladarba ġeneralment titqies bhala akkwist ta' valur fir-rigward tal-informazzjoni għall-konsumatur.
- (23) Sabiex jitqiesu l-bidliet u l-iżviluppi fil-qasam tal-informazzjoni dwar l-ikel, ghandhom ikunu previsti dispożizzjonijiet li jagħtu s-setgħa lill-Kummissjoni li tagħmel ċerti dettalji disponibbli permezz ta' mezzi alternattivi. Il-konsultazzjoni mal-partijiet interessati ghandha tgħin biex isiru bidliet fil-hin u mmirati sew tar-rewiżiti tal-informazzjoni dwar l-ikel.
- (24) Fejn jintużaw fil-produzzjoni tal-ikel u jibqgħu preżenti fih, ċerti ingredjenti jew sustanzi jew prodotti oħrajn (bhal għajnuniet għall-ipproċessar) jistgħu jikkawżaw allergiji jew intolleranzi f'ċerti nies, u xi whud minn dawk l-allergiji jew l-intolleranzi joħolqu periklu għal saħħet dawk konċernati. Hu importanti li tinghata informazzjoni dwar il-preżenza ta' addittivi fl-ikel, għajnuniet għall-ipproċessar u sustanzi jew prodotti oħrajn b'effett allergeniku jew ta' intolleranza ppruvat xjentifikament lill-konsumaturi, partikolarment lil dawk li jbatu minn allergija ta' ikel jew intolleranza, biex ikunu jistgħu jagħmlu għażliet infurmati li jkunu sikuri għalihom.
- (25) Biex il-konsumaturi jiġu infurmati dwar il-preżenza ta' nanomaterjali maħdumin fl-ikel, ikun xieraq li tiġi stabbilita definizzjoni ta' nanomaterjali maħdumin. Filwaqt li titqies il-possibbiltà li ikel li fih jew li jikkonsisti minn nanomaterjali maħdumin ikun ikel ġdid, il-qafas legiżlattiv xieraq għal dik id-definizzjoni għandu jitqies fil-kuntest tar-rieżami li jmiss tar-Regolament (KE) Nru 258/97 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Jannar 1997 dwar l-ikel il-ġdid u l-ingredjenti tal-ikel il-ġdid ⁽¹⁾.
- (26) It-tikketti tal-ikel għandhom ikunu ċari u jinftiehem sabiex jgħinu lill-konsumaturi li jridu jagħmlu għażliet infurmati aħjar u dwar id-dieta. Xi studji juru li l-leggibbiltà aħjar hija element importanti biex tkabbar il-possibbiltà li l-informazzjoni fuq it-tikketta tinfluwenza l-udjenza tagħha u li informazzjoni illeggibbli dwar prodotti hija waħda mill-kawzi ewlenin għaliex il-konsumaturi ma jkunux kuntenti bit-tikketti dwar l-ikel. Għalhekk, għandu jiġi żviluppat approċċ komprensiv sabiex jittiehed kont tal-aspetti kollha relatati mal-leggibbiltà, inkluzi t-tipa, il-kulur u l-kuntrast.

⁽¹⁾ ĠU L 43, 14.2.1997, p. 1.

▼B

- (27) Sabiex ikun żgurat l-ġhoti ta' informazzjoni dwar l-ikel, jehtieg li jiġu kkunsidrati l-modi kollha ta' ġhoti ta' ikel lill-konsumaturi, inkluż il-bejgħ tal-ikel permezz ta' komunikazzjoni mill-bogħod. Għalkemm hu ċar li kull ikel fornut permezz ta' bejgħ mill-bogħod għandu jissodisfa l-istess rekwiżiti ta' informazzjoni bħall-ikel mibjugħ fil-ħwienet, jehtieg li jiġi ċċarat li f'kazijiet bħal dawn l-informazzjoni rilevanti obbligatorja dwar l-ikel għandha tkun disponibbli wkoll qabel ma x-xirja tiġi konkluzja.
- (28) It-teknoloġija użata fl-iffriżar tal-ikel żviluppat b'mod sinifikanti matul id-deċennji riċenti u saret tintuża ferm kemm biex tittiejeb iċ-ċirkolazzjoni ta' prodotti fis-suq intern tal-Unjoni, kif ukoll biex jitnaqqsu r-riskji rigward is-sikurezza tal-ikel. Madankollu, l-iffriżar u aktar 'il quddiem id-“defrosting” ta' ċertu ikel, speċjalment il-prodotti ta' laħam u ħut, jillimitaw l-użu addizzjonali possibbli tiegħu u jista' jkollhom ukoll effett fuq is-sikurezza, it-toġhma u l-kwalità fiżika tiegħu. Mill-banda l-oħra, għal prodotti oħra, speċjalment il-butir, l-iffriżar m'għandu l-ebda effett bħal dan. Għalhekk, meta prodott ikun ġie “defrosted”, il-konsumatur aħhari għandu jkun infurmat b'mod xieraq dwar il-kundizzjoni tiegħu.
- (29) L-indikazzjoni tal-pajjiż ta' oriġini jew il-post ta' provenjenza tal-ikel għandu jingħata kull meta n-nuqqas tagħha probabbli jiżgwi lill-konsumaturi fir-rigward tal-pajjiż veru ta' oriġini jew il-post veru ta' provenjenza ta' dak il-prodott. Fil-każijiet kollha, l-indikazzjoni tal-pajjiż ta' oriġini jew tal-post ta' provenjenza għandha tingħata b'mod li ma tiżgwidax lill-konsumatur u abbażi ta' kriterji definiti b'mod ċar li jiżguraw kondizzjonijiet ugwali għall-industrija u jtejbu l-ġħarfien tal-konsumatur tal-informazzjoni relatata mal-pajjiż ta' oriġini jew il-post ta' provenjenza tal-ikel. Kriterji bħal dawn m'għandhomx japplikaw għal indikazzjonijiet relatati mal-isem jew l-indirizz tal-operatur fin-neożju tal-ikel.
- (30) F'xi każijiet, l-operaturi tan-negożji tal-ikel jista' jkun li jixtiequ jindikaw l-oriġini tal-ikel fuq bażi volontarja sabiex jiġbdu l-attenzjoni tal-konsumaturi għall-kwalitajiet tal-prodott tagħhom. Indikazzjonijiet bħal dawn għandhom ukoll jikkonformaw ma' kriterji armonizzati.
- (31) L-indikazzjoni tal-oriġini hija attwalment obbligatorja għaċ-ċanga u l-prodotti taċ-ċanga ⁽¹⁾ fl-Unjoni wara l-kriżi tal-enċefalopatija sponġiforma bovina u holqot aspettattivi min-naħa tal-konsumatur. Il-valutazzjoni tal-impatt tal-Kummissjoni tikkonferma li l-oriġini tal-laħam jidher li hu t-tħassib ewlieni tal-konsumaturi. Hemm lahmijiet oħra kkunsmati fuq firxa wiesgħa fl-Unjoni kollha, bħal-laħam tal-majjal, tan-nagħaġ, tal-mogħoż u tat-tjur. Għalhekk huwa adatt li tiġi imposta d-dikjarazzjoni obbligatorja tal-oriġini għal dawn il-prodotti. Ir-rekwiżiti speċifiċi tal-oriġini jistgħu jvarjaw minn tip ta' laħam għal iehor skont il-karatteristiċi

⁽¹⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1760/2000 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Lulju 2000 li jistabbilixxi sistema għall-identifikazzjoni u r-reġistrazzjoni tal-bhejjem tal-fart u dwar it-tikkettar tal-laħam taċ-ċanga u tal-prodotti tal-laħam taċ-ċanga (GU L 204, 11.8.2000, p. 1).

▼B

tal-ispeċi tal-annimali. Huwa adatt, li permezz ta' regoli implimentattivi jiġi previst l-istabbiliment ta' rekwiżiti obbligatorji li jistgħu jvarjaw minn tip ta' laham għal iehor b'kont mehud tal-prinċipju tal-proporzjonalità u tal-piż amministrattiv għall-operaturi tan-negozji tal-ikel u l-awtoritajiet tal-infurzar.

- (32) Ġew żviluppatti dispożizzjonijiet obbligatorji tal-orġini abbażi ta' approċċi vertikali bħal pereżempju għal għasel⁽¹⁾, frott u ħxejjex⁽²⁾, ħut⁽³⁾, ċanga u prodotti taċ-ċanga⁽⁴⁾ u żejt taż-żebbuġa⁽⁵⁾. Hemm il-htieġa li tiġi esplorata l-possibbiltà li jiġi estiz it-tikkettar obbligatorju tal-orġini għal ikel iehor. Għalhekk huwa adatt li l-Kummissjoni tintalab thejji rapporti li jkopru l-ikel li ġej: tipi oħra ta' laham barra ċ-ċanga, il-majjal, il-laħam tan-nagħaġ, il-laħam tal-mogħoż u l-laħam tat-tjur; ħalib; ħalib użat bħala ingredjent fil-prodotti tal-ħalib; laħam użat bħala ingredjent; ikel mhux ipproċessat; prodott b'ingredjent wiehed; u ingredjenti li jirrapprezentaw aktar minn 50 % tal-ikel. Ladarba l-ħalib huwa wiehed mill-prodotti li l-indikazzjoni tal-orġini tagħhom huwa kkunsidrat ta' interess partikolari, ir-rapport tal-Kummissjoni dwar dan il-prodott għandu jsir disponibbli malajr kemm jista' jkun. Abbażi tal-konkluzjonijiet ta' dawn ir-rapporti, il-Kummissjoni tista' tipprezenta proposti biex jiġu modifikati dispożizzjonijiet rilevanti tal-Unjoni jew tista' tiehu inizjattivi godda, fejn meħtieġ, fuq bażi settorjali.
- (33) Ir-regoli mhux preferenzjali tal-Unjoni dwar l-orġini huma stabbiliti fir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92 tat-12 ta' Ottubru 1992 li jstabbilixxi l-Kodiċi Doganali tal-Komunità⁽⁶⁾ u d-dispożizzjonijiet implimentattivi tiegħu fir-Regolament tal-Kummissjoni (KEE) Nru 2454/93 tat-2 ta' Lulju 1993 li jstabbilixxi d-dispożizzjonijiet għall-implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92 li jstabbilixxi l-Kodiċi Doganali Komunitarju⁽⁷⁾. Id-determinazzjoni tal-pajjiż ta' orġini tal-ikel tkun ibbażata fuq dawk ir-regoli, li huma magħrufa sew mal-operaturi fin-negozju tal-ikel u l-amministraturi kummerċjali u għandhom jagħmlu l-implimentazzjoni tagħhom aktar faċli.
- (34) Id-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni fir-rigward ta' xi ikel tikkonċerna informazzjoni dwar il-preżenza tal-enerġija u ċerti nutrijenti fl-ikel. L-għoti ta' informazzjoni obbligatorja dwar in-nutrizzjoni fuq il-pakketti għandu jgħin azzjonijiet dwar in-nutrizzjoni bħala parti mill-politiki tas-saħħa pubblika li jistgħu jinvolvu l-għoti ta' rakkomandazzjonijiet xjentifiċi għall-edukazzjoni dwar in-nutrizzjoni għall-pubbliku u jappoġġja l-għażla infurmata dwar l-ikel.

⁽¹⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 2001/110/KE tal-20 ta' Diċembru 2001 li ttrigwarda l-għasel (ĠU L 10, 12.1.2002, p. 47).

⁽²⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1580/2007 tal-21 ta' Diċembru 2007 li jstabbilixxi regoli ta' implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 2200/96, (KE) Nru 2201/96 u (KE) Nru 1182/2007 fis-settur tal-frott u ħxejjex (ĠU L 350, 31.12.2007, p. 1).

⁽³⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 104/2000 tas-17 ta' Diċembru 1999 dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura (ĠU L 17, 21.1.2000, p. 22).

⁽⁴⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1760/2000.

⁽⁵⁾ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1019/2002 tat-13 ta' Ġunju 2002 dwar l-istandards ta' marketing għaž-żejt taż-żebbuġa (ĠU L 155, 14.6.2002, p. 27).

⁽⁶⁾ ĠU L 302, 19.10.1992, p. 1.

⁽⁷⁾ ĠU L 253, 11.10.1993, p. 1.

▼B

- (35) Biex jiġi ffaċilitat it-tqabbil ta' prodotti f'daqsijiet ta' pakkett differenti, ikun xieraq li jinżamm ir-rekwizit li d-dikjarazzjoni obbligatorja dwar in-nutrizzjoni għandha tirreferi għal ammonti ta' 100 g jew 100 ml u, jekk ikun xieraq, li jiġu permessi dikjarazzjonijiet addizzjonali skont il-porzjon. Għalhekk, metal l-ikel ikun ippakkjat bil-lest u jiġu identifikati porzjonijiet jew unitajiet ta' konsum individwali, għandha tkun permessa dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni għal kull porzjon jew għal kull unità ta' konsum, minbarra l-espressjoni għal kull 100 g jew 100 ml. Barra minn hekk, biex jingħataw indikazzjonijiet li jistgħu jitqabblu rigward il-porzjonijiet jew l-unitajiet ta' konsum, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa tadotta regoli dwar l-espressjoni tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni għal kull porzjon jew għal kull unità ta' konsum għal kategoriji speċifiċi ta' ikel.
- (36) Il-White Paper tal-Kummissjoni enfasizzat ċerti elementi nutrizzjonali ta' importanza għas-saħħa pubblika, bhax-xaham saturat, zokkrijiet jew sodju. Għalhekk, jixraq li r-rekwiziti dwar l-ghoti obbligatorju ta' informazzjoni dwar in-nutrizzjoni għandhom iqisu elementi bħal dawn.
- (37) Ladarba wiehed mill-ghanijiet ta' dan ir-Regolament huwa li jipprovdni bażi għall-konsumatur finali biex jagħmel għażliet informati, huwa importanti li f'dan ir-rigward jiġi żgurat li l-konsumatur finali jifhem faċilment l-informazzjoni pprovduta fuq it-tikkettar. Għalhekk huwa adatt li fuq it-tikkettar jintuza t-terminu "melh" minflok it-terminu korrispondenti tan-nutrijent "sodju".
- (38) Fl-interess tal-konsistenza u koerenza tal-liġi tal-Unjoni l-inkluzjoni volontarja ta' kummenti dwar in-nutrizzjoni jew is-saħħa fuq it-tikketti tal-ikel għandha tkun skont ir-Regolament (KE) Nru 1924/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2006 dwar indikazzjonijiet dwar in-nutrizzjoni u s-saħħa mogħtija fuq l-ikel⁽¹⁾.
- (39) Sabiex jiġi evitat li jkun hemm piż mhux meħtieġ fuq l-operaturi tan-negozji tal-ikel, jixraq li jiġu eżentati mill-ghoti obbligatorju ta' dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni ċerti kategoriji ta' ikel li mhuwiex ipproċessat jew li għalih l-informazzjoni dwar in-nutrizzjoni mhijiex fattur determinanti għad-deċiżjonijiet ta' xiri tal-konsumaturi, jew li għalih il-pakkett ikun żgħir wisq biex jakkomoda r-rekwiziti obbligatorji tat-tikkettar, sakemm l-obbligu ta' forniment ta' informazzjoni bħal din mhuwiex previst skont regoli oħra tal-Unjoni.
- (40) Filwaqt li titqies in-natura speċifika tax-xorb alkoholiku, ikun xieraq li l-Kummissjoni tiġi mistiedna tanalizza aktar ir-rekwiziti ta' informazzjoni dwar dawk il-prodotti. Għalhekk, il-Kummissjoni, filwaqt li tqis il-htieġa li tkun żgurata l-koerenza ma' politiki rilevanti oħra tal-Unjoni, għandha theggi rapport fi żmien tliet snin mid-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament rigward l-applikazzjoni tar-rekwiziti li tingħata informazzjoni dwar l-ingredjenti u informazzjoni dwar in-nutrizzjoni tax-xorb alkoholiku. Barra minn hekk, filwaqt li titqies ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew

(¹) ĠU L 404, 30.12.2006, p. 9.

▼B

tal-5 ta' Settembru 2007 dwar Strategija tal-Unjoni Ewropea mmirata biex tassisti l-Istati Membri fl-isforzi tagħhom biex inaqqsu d-danni li għejjin mill-konsum tal-alkohol ⁽¹⁾, l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾, il-hidma tal-Kummissjoni, u l-preokkupazzjoni tal-pubbliku ġenerali dwar il-ħsara marbuta mal-konsum tal-alkohol speċjalment lill-konsumaturi żgħażaġh u vulnerabbli, il-Kummissjoni, wara konsultazzjoni mal-partijiet interessati u l-Istati Membri, għandha tikkunsidra l-htieġa ta' definizzjoni dwar xorb bħall-“alcopops” immirata speċifikament għaż-żgħażaġh. Il-Kummissjoni għandha wkoll, jekk ikun xieraq, tipproponi rekwiżiti speċifiċi rigward ix-xorb alkoholiku fil-kuntest ta' dan ir-Regolament.

- (41) Sabiex tattira lill-konsumatur medju u sabiex isservi l-għan informattiv li għalih iddahhlet, u minhabba l-livell ta' għarfien attwali dwar is-sugġett tan-nutrizzjoni, l-informazzjoni pprovduta għandha tkun sempliċi u faċilment komprensibbli. Informazzjoni dwar in-nutrizzjoni parzjalment fil-linja viziva ewlenija, komunelement magħrufa bħala l-“quddiem tal-pakkett” u parzjalment fuq naha ohra tal-pakkett, pereżempju fuq il-“wara tal-pakkett”, tista' tohloq konfużjoni għall-konsumaturi. Għaldaqstant, id-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni għandha tkun fl-istess linji vizivi. Barra minn hekk, fuq bażi volontarja, l-elementi l-iktar importanti tal-informazzjoni dwar in-nutrizzjoni jistgħu jkunu ripetuti fil-linja viziva ewlenija, sabiex il-konsumaturi jiġu megħjuna jaraw faċilment l-informazzjoni essenzjali dwar in-nutrizzjoni meta jixtru l-ikel. Għażla libera dwar l-informazzjoni li tista' tkun ripetuta tista' tikkonfondi lill-konsumaturi. Għalhekk huwa meħtieġ li jiġi ċċarat liema informazzjoni tista' tkun ripetuta.
- (42) Sabiex l-operaturi tan-negozji tal-ikel jiġu inkoraġġuti jipprovdu fuq bażi volontarja l-informazzjoni li tinsab fid-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni għall-ikel bħal xorb alkoholiku u ikel mhux ippakkjat bil-lest li jista' jiġi eżentat mid-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni, għandha tinghata l-possibbiltà li jiġu ddikjarati biss elementi limitati tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni. Madankollu huwa adatt li tiġi stabbilita b'mod ċar l-informazzjoni li tista' tiġi pprovduta fuq bażi volontarja sabiex ikun evitat li l-konsumatur jiġi żgwidat mill-għażla libera tal-operatur fin-negozju tal-ikel.
- (43) Kien hemm żviluppi reċenti fl-għoti tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni, minbarra għal kull 100 g, 100 ml jew porzjon, jew fil-prezentazzjoni tiegħu, bl-użu ta' forum jew simboli grafiċi, minn xi Stati Membri u organizzazzjonijiet fis-settur tal-ikel. Tali forum addizzjonali ta' espressjoni u prezentazzjoni jistgħu jgħinu l-konsumaturi jifhemu aħjar id-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni. Madankollu, m'hemmx biżżejjed evidenza fl-Unjoni kollha dwar kif il-konsumatur medju jifhem u juża l-forom alternattivi

⁽¹⁾ ĠU C 187 E, 24.7.2008, p. 160.

⁽²⁾ ĠU C 77, 31.3.2009, p. 81.

▼B

ta' espressjoni u prezentazzjoni tal-informazzjoni. Ghaldaqstant, huwa xieraq li forom differenti ta' espressjoni u prezentazzjoni jkunu jistghu jiġu żviluppati abbażi tal-kriterji stabbiliti f'dan ir-Regolament u li l-Kummissjoni tkun mistiedna tipprepara rapport dwar l-użu ta' dawk il-forom ta' espressjoni u prezentazzjoni, l-effett tagħhom fuq is-suq intern u jekk hijiex rakkomandabbli aktar armonizzazzjoni.

- (44) Sabiex jassistu lill-Kummissjoni tipproduci dak ir-rapport, l-Istati Membri għandhom jipprovdu l-Kummissjoni bl-informazzjoni rilevanti dwar l-użu ta' forom addizzjonali ta' espressjoni u prezentazzjoni tad-dikjarazzjoni tan-nutrizzjoni fis-suq fit-territorju tagħhom. Sabiex jagħmlu hekk, l-Istati Membri għandhom jinghataw is-setgħa li jesigū mill-operaturi tan-negozji tal-ikel, li jqiegħdu fis-suq fit-territorju tagħhom ikel li jkollu forom addizzjonali ta' espressjoni jew prezentazzjoni, li jinnotifikaw l-awtoritajiet nazzjonali dwar l-użu ta' tali informazzjoni addizzjonali u tal-gustifikazzjonijiet rilevanti dwar it-tweqqif tar-rekwiziti stipulati f'dan ir-Regolament.
- (45) Hu mixtieq li jkun żgurat ċertu livell ta' konsistenza fl-iżvilupp ta' forom addizzjonali ta' espressjoni u prezentazzjoni tad-dikjarazzjoni tan-nutrizzjoni. Ghaldaqstant huwa xieraq li jkun promoss l-iskambju u l-kondiviżjoni kostanti tal-ahjar Prattika u l-esperjenza bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni u li tiġi promossa l-partecipazzjoni tal-partijiet interessati għal tali skambji.
- (46) Id-dikjarazzjoni fl-istess linji viżivi tal-ammonti ta' elementi nutrizzjonali u tal-indikaturi komparattivi f'forma li tingharaf malajr sabiex tkun tista' ssir valutazzjoni tal-proprjetajiet nutrizzjonali ta' ikel għandha titqies fit-totalità tagħha bħala parti mid-dikjarazzjoni ta' nutrizzjoni u m'għandhiex tiġi ttrattata bħala grupp ta' talbiet individwali.
- (47) L-esperjenza turi li f'hafna każijiet informazzjoni volontarja dwar l-ikel tinghata għad-detriment taċ-ċarezza tal-informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel. Għalhekk, għandhom jiġu provduti kriterji biex jgħinu lill-operaturi fin-negozju tal-ikel u lill-awtoritajiet tal-infurzar biex joħolqu bilanċ bejn l-għoti ta' informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel u dik volontarja.
- (48) L-Istati Membri għandhom iżommu d-dritt, skont kondizzjonijiet u ċirkostanzi prattiċi lokali, li jstabbilixxu regoli fir-rigward tal-għoti ta' informazzjoni li tikkonċerna ikel li mhux ippakkjat bil-lest. Għalkemm f'każijiet bħal dawn it-talba tal-konsumatur għal informazzjoni oħra hi limitata, l-informazzjoni dwar allergens potenzjali titqies li hi importanti hafna. L-evidenza tissuggerixxi li hafna incidenti ta' allergija għall-ikel jistghu jiġu kkawżati minn ikel li mhux ippakkjat bil-lest. Għalhekk l-informazzjoni dwar allergeni potenzjali għandha dejjem tinghata lill-konsumaturi.
- (49) Fir-rigward tal-kwistjonijiet speċifikament armonizzati minn dan ir-Regolament, l-Istati Membri m'għandhomx ikunu jistghu jadottaw dispozizzjonijiet nazzjonali dment li ma jkunux awtorizzati mil-liġi tal-Unjoni. Dan ir-Regolament m'għandux jipprevjeni l-Istati Membri milli jadottaw miżuri nazzjonali dwar kwistjonijiet li mhumiex speċifikament armonizzati b'dan ir-Regolament. Madankollu, tali miżuri nazzjonali m'għandhomx jipprobbixxu, jimpedixxu jew jillimitaw il-moviment liberu ta' prodotti li ma jkunux konformi ma' dan ir-Regolament.

▼B

- (50) Il-konsumaturi tal-Unjoni juru interess li qed jizdied fl-implimentazzjoni tar-regoli tal-Unjoni dwar il-benesseri tal-annimali fil-hin tal-qatla, fosthom jekk l-annimal inghatax xokk tal-elettriku qabel ma nqatel. F'dan ir-rigward, studju dwar l-opportunità li l-konsumaturi jinghataw l-informazzjoni rilevanti dwar l-ghoti ta' xokkijiet tal-elettriku lill-annimali għandu jitqies fil-kuntest ta' strateġija futura tal-Unjoni għall-protezzjoni u l-benesseri tal-annimali.
- (51) Ir-regoli tal-informazzjoni dwar l-ikel għandhom ikunu jistgħu jadattaw għal ambjent soċjali, ekonomiku u teknoloġiku li qed jinbidel b'rata mgħaġġla.
- (52) Sabiex jinfurzaw il-konformità ma' dan ir-Regolament, l-Istati Membri għandhom iwettqu kontrolli uffiċjali skont ir-Regolament (KE) Nru 882/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar il-kontrolli uffiċjali mwettqa biex tiġi żgurata l-verifikazzjoni tal-konformità mal-liġi tal-ghalf u l-ikel, mas-sahha tal-annimali u mar-regoli dwar il-welfare tal-annimali⁽¹⁾.
- (53) Referenzi għad-Direttiva 90/496/KEE fir-Regolament (KE) Nru 1924/2006 u fir-Regolament (KE) Nru 1925/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2006 dwar iż-żieda ta' vitamini u minerali u ta' ċerti sustanzi oħra mal-ikel⁽²⁾ għandhom jiġu aġġornati biex iqisu dan ir-Regolament. Għalhekk, ir-Regolamenti (KE) Nru 1924/2006 u (KE) Nru 1925/2006 għandhom jiġu emendati kif mehtieg.
- (54) L-aġġornament irregolari u frekwenti tar-rekwiżiti ta' informazzjoni dwar l-ikel jistgħu jimponu pizijiet amministrattivi konsiderevoli fuq in-negozji tal-ikel, speċjalment l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju. Għalqadstant huwa xieraq li jkun żgurat li l-mizuri li jistgħu jiġu adottati mill-Kummissjoni fit-tweqqif tas-setgħat mogħtija minn dan ir-Regolament japplikaw mill-istess jum fi kwalunkwe sena kalendarja wara perijodu tranzizzjonali adegwat. Għandhom ikunu permessi derogi minn dan il-prinċipju f'każi ta' urġenza fejn l-għan tal-mizuri kkonċernati huwa l-protezzjoni tas-sahha tal-bniedem.
- (55) Sabiex l-operaturi tan-negozji tal-ikel ikunu jistgħu jadattaw it-tikkettar tal-prodotti tagħhom mar-rekwiżiti l-ġodda introdotti b'dan ir-Regolament, huwa importanti li jkunu previsti perijodi tranzizzjonali adegwati għall-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (56) Minhabba t-tibdiliet sostanzjali fir-rekwiżiti marbuta mat-tikkettar tan-nutrizzjoni introdotti b'dan ir-Regolament, b'mod partikolari l-bidliet fir-rigward tal-kontenut tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni, huwa xieraq li l-operaturi tan-negozji tal-ikel ikunu awtorizzati jantiċipaw l-applikazzjoni tad-dispozzizzjonijiet ta' dan ir-Regolament.
- (57) Ladarba l-għanijiet ta' dan ir-Regolament ma jistgħux jinkisbu suffiċjentement mill-Istati Membri u għalhekk jistgħu jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta mizuri, konformement mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Konformement mal-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa mehtieg sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet.

⁽¹⁾ ĠU L 165, 30.4.2004, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 404, 30.12.2006, p. 26.

▼B

- (58) Is-setgħa li tadotta atti ddelegati konformement mal-Artikolu 290 tat-TFUE għandha tingħata lill-Kummissjoni fir-rigward ta', *inter alia*, id-disponibbiltà ta' ċerti partikolaritajiet mandatorji b'mezzi oħra aktar milli fuq il-pakkett jew fuq it-tikketta, il-lista tal-ikel li mhux meħtieġa jkollhom lista ta' ingredjenti, l-ezaminar mill-gdid tal-lista ta' sustanzi jew prodotti li jikkawżaw l-allergiji jew intolleranzi, jew il-lista ta' nutrijenti li jistgħu jiġu ddikjarati fuq bażi volontarja. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet adatti matul il-hidma ta' thejjija tagħha, anke fil-livell tal-esperti. Il-Kummissjoni, meta thejji u tfassal atti delegati, għandha tiżgura simultanament, it-trażmissjoni xierqa u f'waqtha tad-dokumenti rilevanti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
- (59) Sabiex ikunu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, is-setgħat ta' implimentazzjoni għandhom jingħataw lill-Kummissjoni biex tadotta atti ta' implimentazzjoni fir-rigward ta', *inter alia*, il-modalitajiet ta' espressjoni ta' wiehed jew aktar partikolaritajiet permezz ta' pittogrammi jew simboli minflok kliem jew numri, il-mod li bih tkun indikata d-data ta' durabbiltà minima, il-mod li bih ikun indikat il-pajjiż tal-origini jew post ta' provenjenza għall-laħam, il-preċiżjoni għall-valuri ddikjarati, jew l-espressjoni għal kull porzjon jew għal kull unità ta' konsum tad-dikjarazzjoni ta' nutrizzjoni. Dawk is-setgħat għandhom ikunu eżerċitati skont ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni ⁽¹⁾,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament jipprovdni l-baži biex jiġi assigurat livell għoli ta' protezzjoni għall-konsumatur b'rabta mal-informazzjoni dwar l-ikel, billi jqis id-differenzi fil-perċezzjoni tal-konsumaturi u l-bżonnijiet tagħhom għal informazzjoni filwaqt li jassigura li s-suq intern jiffunzjona mingħajr xkiel.

2. Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-prinċipji ġenerali, ir-rekwiżiti u r-responsabbiltajiet li jirregolaw l-informazzjoni dwar l-ikel, u b'mod partikolari t-tikkettar dwar l-ikel. Hu jistipula l-mezzi biex ikun garantit id-dritt tal-konsumaturi għal informazzjoni u proċeduri għall-għoti ta' informazzjoni dwar l-ikel, billi jqis il-bżonn li tiġi pprovduta flessibbiltà biżżejjed biex tlaħhaq mal-iżviluppi futuri u rekwiżiti godda għal informazzjoni.

⁽¹⁾ ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13.

▼B

3. Dan ir-Regolament għandu japplika għall-operaturi tan-negozji tal-ikel fl-istadji kollha tal-proċess tal-ikel, fejn l-attivitàjiet tagħhom jikkonċernaw l-għoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi. Hu għandu japplika għall-ikel kollu intiż għall-konsumatur finali, inkluż l-ikel li jitwassal minn fornituri tal-massa, u l-ikel intiż li jiġi fornut lil fornituri tal-massa.

Dan ir-Regolament għandu japplika għal servizzi tal-catering mogħtija minn impriži tat-trasport meta t-tluq isir fit-territorji tal-Istati Membri li t-Trattati japplikaw għalihom.

4. Dan ir-Regolament għandu japplika mingħajr preġudizzju għar-rekwiżiti ta' tikkettar previsti f'dispożizzjonijiet speċifiċi tal-Unjoni applikabbli għal ikel partikolari.

*Artikolu 2***Definizzjonijiet**

1. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) id-definizzjonijiet ta' "ikel", "liġi dwar l-ikel", "negożju tal-ikel", "operatur ta' negozju tal-ikel", "bejgħ bl-immnut", "tqeghid fis-suq" u "konsumatur finali" fl-Artikolu 2 u fil-punti (1), (2), (3), (7), (8) u (18) tal-Artikolu 3 tar-Regolament (KE) Nru 178/2002;
- (b) id-definizzjonijiet ta' "ipproċessar", "prodotti mhux ipproċessati" u "prodotti pproċessati" fil-punti (m), (n) u (o) tal-Artikolu 2(1) tar-Regolament (KE) Nru 852/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar l-igiene tal-oġġetti tal-ikel⁽¹⁾;
- (c) id-definizzjoni ta' "enzima tal-ikel" fil-punt (a) tal-Artikolu 3(2) tar-Regolament (KE) Nru 1332/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar l-enzimi tal-ikel⁽²⁾;
- (d) id-definizzjonijiet ta' "addittivi tal-ikel", "għajjuna għall-ipproċessar" u "aġenti veikoli" fil-punti (a) u (b) tal-Artikolu 3(2), u fil-punt 5 tal-Anness I, tar-Regolament (KE) Nru 1333/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar l-addittivi tal-ikel⁽³⁾;
- (e) id-definizzjoni ta' "aromatizzanti" fil-punt (a) tal-Artikolu 3(2) tar-Regolament (KE) Nru 1334/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar aromatizzanti u ċerti ingredjenti tal-ikel bi proprjetajiet aromatizzanti għall-użu fl-ikel u fuq l-ikel⁽⁴⁾;
- (f) id-definizzjonijiet ta' "laham" "laham separat mekkanikament", "preparati tal-laham", "prodotti tal-hut" u "prodotti tal-laham" fil-punti 1.1, 1.14, 1.15, 3.1 u 7.1 tal-Anness I tar-Regolament (KE) Nru 853/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 li jstabbilixxi ċerti regoli speċifiċi ta' igiene għall-ikel li jorigina mill-annimali⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ ĠU L 139, 30.4.2004, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 354, 31.12.2008, p. 7.

⁽³⁾ ĠU L 354, 31.12.2008, p. 16.

⁽⁴⁾ ĠU L 354, 31.12.2008, p. 34.

⁽⁵⁾ ĠU L 139, 30.4.2004, p. 55.

▼B

(g) id-definizzjoni ta' "reklamar" fil-punt (a) tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 2006/114/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 dwar reklamar qarrieqi u komparattiv ⁽¹⁾;

2. Għandhom japplikaw ukoll id-definizzjonijiet li ġejjin:

(a) "informazzjoni dwar l-ikel" tfisser l-informazzjoni li tikkonċerna xi ikel u li titqiegħed għad-dispożizzjoni tal-konsumatur finali permezz ta' tikketta, materjal iehor li jkollha magħha, jew xi mezzji oħra inklużi għodod teknoloġiċi moderni jew komunikazzjoni verbali;

(b) "il-liġi tal-informazzjoni dwar l-ikel" tfisser id-dispożizzjonijiet tal-Unjoni li jirregolaw l-informazzjoni dwar l-ikel, u b'mod partikolari t-tikkettar, inklużi regoli ta' natura ġenerali applikabbli għall-ikel kollu f'ċerti ċirkostanzi jew għal ċerti kategoriji ta' ikel u regoli li japplikaw biss għal ikel speċifiku;

(c) "informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel" tfisser id-dettalji rekwiziti li għandhom jiġu provduti lill-konsumatur finali mid-dispożizzjonijiet tal-Unjoni;

(d) "caterers tal-massa" tfisser kull stabbiliment (inklużi vettura jew stall fiżs jew mobbli), bħal ristoranti, kantins, skejjeļ, sptarijiet u impriżi tal-catering li fih, waqt in-negozju, jiġi mhejji l-ikel biex ikun lest għall-konsum mill-konsumatur aħhari;

(e) "ikel ippakkjat bil-lest" tfisser kull oġġett wieħed li jrid jiġi preżentat kif inhu lill-konsumatur aħhari u lill-caterers tal-massa, magħmul minn xi ikel u l-pakkett li tpoġġa fih qabel ma tqiegħed għall-bejgħ, sew jekk dak il-pakkett jgħatti l-ikel kollu sew jekk parzjalment biss, iżda fi kwalunkwe każ b'tali mod li l-kontenut ma jistax jiġi mibdul mingħajr ma jinfetħ jew jinbidel il-pakkett; "ikel ippakkjat bil-lest" ma jkoprix ikel ippakkjat fil-postijiet fejn jinbiegħ fuq talba tal-konsumatur jew ikel ippakkjat bil-lest għall-bejgħ dirett;

(f) "ingredjent" tfisser kull sustanza jew prodott, inklużi l-aromatizzanti, l-addittivi tal-ikel u l-enzimi tal-ikel, u kull kostitwent ta' xi ingredjent kompost, użat fil-manifattura jew fit-thejjija ta' xi ikel u li jkun għadu hemm fil-prodott lest, anki jekk f'forma mibdula; ir-residwi m'għandhomx jitqiesu bħala "ingredjenti";

(g) "post ta' provenjenza" tfisser kwalunkwe post minn fejn l-ikel hu indikat li ġej, u li mhuwiex il-"pajjiż tal-origini" kif determinat taħt l-Artikoli 23 sa 26 tar-Regolament (KEE) Nru 2913/92; l-isem, l-isem tan-negozju jew l-indirizz tal-operatur tan-negozju tal-ikel fuq it-tikketta m'għandhomx jikkostitwixxu indikazzjoni tal-pajjiż ta' origini jew il-post ta' provenjenza tal-ikel skont it-tifsira ta' dan ir-Regolament;

⁽¹⁾ ĠU L 376, 27.12.2006, p. 21.

▼B

- (h) “ingredjent kompost” tfisser ingredjent li fih innifsu huwa r-rizultat ta’ aktar minn ingredjent wiehed;
- (i) “tikketta” tfisser kull tabella, ditta, marka, stampa jew materjal deskrittiv iehor miktub, stampat, stensiljat, immarkat, ibbuzzat ‘il barra jew imprimat fuq il-pakkett jew il-kontenitur tal-ikel, jew mehmuż miegħu;
- (j) “tikketta” tfisser kull kelma, dettalji, trejdmarks, isem tad-ditta, materjal jew simbolu bl-istampi marbut ma’ xi ikel u mqieghed fuq xi pakkett, dokument, avviż, tikketta, ċirku jew għonq li jkun hemm ma’ dak l-ikel jew li jirreferi għalih;
- (k) “linji vizivi” tfisser l-uċuh kollha ta’ pakkett li jistgħu jinqraw minn naha wahda;
- (l) “linja viziva ewlenija” tfisser il-linja viziva ta’ pakkett li x’aktarx li l-konsumatur jaraha ma l-ewwel daqqa t’għajn meta jixtri l-prodott u li tippermetti lill-konsumatur jidentifika prodott immedjatament fir-rigward tal-karattru jew in-natura tiegħu u, jekk ikun japplika, skont l-isem tad-ditta tiegħu. Jekk pakkett ikollu diversi linji vizivi ewlenin identiċi, il-linja viziva ewlenija tkun dik magħzula mill-operatur tan-negozju tal-ikel;
- (m) “leggibilità” tfisser l-apparenza fiżika tal-informazzjoni, li permezz tagħha l-informazzjoni tkun aċċessibbli vizivament għall-popolazzjoni ġenerali u li hija determinata minn diversi elementi, *inter alia* d-daqs tat-tipa, l-ispazju bejn l-ittri, l-ispazju bejn il-linji, il-wisa’ tal-ittri, il-kulur tat-tipa, it-tipografija, il-proporzjon bejn il-wisa’ u l-gholi tal-ittri, is-superfiċje tal-materjal u l-kuntrast sinifikanti bejn l-ittri stampati u l-isfond;
- (n) “isem ġuridiku” tfisser l-isem ta’ xi ikel preskritt fid-dispożizzjonijiet tal-Unjoni applikabbli għalih jew, fin-nuqqas ta’ dispożizzjonijiet tal-Unjoni bħal dawn, l-isem previst fil-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi applikabbli fl-Istat Membru li fih jinbiegħ l-ikel lill-konsumatur finali jew lill-fornituri tal-massa;
- (o) “isem tradizzjonali” tfisser xi isem li hu aċċettat bħala l-isem tal-ikel mill-konsumaturi fl-Istat Membru li fih jinbiegħ, minghajr il-htieġa ta’ aktar spjegazzjoni dwaru;
- (p) “isem deskrittiv” tfisser xi isem li jipprovdi deskrizzjoni tal-ikel, u jekk hemm bżonn tal-użu tiegħu, li hu ċar biżżejjed biex jgħin lill-konsumaturi jsiru jafu n-natura vera tiegħu u jiddistingwuh minn prodotti oħra li magħhom jista’ jiġi mhawwad;
- (q) “ingredjent(i) primarju/i” tfisser l-ingredjent jew ingredjenti tal-ikel li jirrapprezentaw aktar minn 50 % ta’ dak l-ikel jew li normalment ikunu assoċjati mal-isem tal-ikel mill-konsumatur u li fir-rigward tagħhom fil-biċċa l-kbira tal-kazijiet tkun rekwiżita indikazzjoni kwantitattiva;

▼B

- (r) “data ta’ durabbiltà minima ta’ xi ikel” tfisser id-data sa meta l-ikel jibqa' jzomm il-karatteristiċi speċifiċi tiegħu jekk ikun mahzun sew;
- (s) “nutrijent” tfisser proteina, karboidrat, xaħam, fibra alimentari, sodju, vitamini u minerali elenkati fil-punt 1 tal-Parti A tal-Anness XIII ta’ dan ir-Regolament, u sustanzi li jappartjenu lil jew huma komponenti ta’ xi waħda minn dawk il-kategoriji;
- (t) “nanomaterjal maħdum” tfisser kull materjal prodott intenzjonalment li jkollu dimensjoni waħda jew aktar tal-kobor ta’ 100 nm jew anqas jew li jkun magħmul minn partijiet funzjonali diskreti, internament jew fis-superfiċje, li ħafna minnhom ikollhom dimensjoni waħda jew aktar tal-kobor ta’ 100 nm jew anqas, inklużi strutturi, agglomerati jew aggregati, li jista' jkunu akbar minn 100 nm iżda li jzommu l-proprjetajiet li huma karatteristiċi tan-nanoskala.

Proprjetajiet li huma karatteristiċi tan-nanoskala jinkludu:

- (i) dawk marbuta mal-erja tas-superfiċje speċifika kbira tal-materjali kunsidrati; u/jew
- (ii) proprjetajiet fizikokimiċi speċifiċi li huma differenti minn dawk tan-non-nanoforma tal-istess materjal.
- (u) “mezzi ta’ komunikazzjoni mill-bogħod” ifisser kull mezz li, mingħajr il-preżenza simultanja u fiżika tal-fornitur u l-konsumatur, jista' jintuza għall-konklużjoni ta’ kuntratt bejn dawk il-partijiet.

3. Għall-finijiet ta’ dan ir-Regolament il-pajjiż tal-orijini ta’ ikel għandu jirreferi għall-orijini ta’ ikel kif iddeterminata skont l-Artikoli 23 sa 26 tar-Regolament (KEE) Nru 2913/92.

4. Id-definizzjonijiet speċifiċi stipulati fl-Anness I għandhom japplikaw ukoll.

KAPITOLU II

PRINĊIPJI ĠENERALI DWAR L-INFORMAZZJONI TAL-IKEL

Artikolu 3

Għanijiet ġenerali

1. Il-forniment tal-informazzjoni dwar l-ikel għandu jsegwi livell għoli ta’ protezzjoni ta’ saħħet il-konsumaturi u tal-interessi tagħhom billi jipprovdri bażi għall-konsumaturi finali biex ikunu jistgħu jagħmlu għażliet infurmati u biex jużaw l-ikel b'mod sigur, b'mod partikolari fir-rigward ta’ konsiderazzjonijiet sanitarji, ekonomiċi, ambjentali, soċjali u etiċi.

▼B

2. Il-liġi tal-informazzjoni dwar l-ikel għandha timmira biex fl-Unjoni jintlaħaq il-moviment liberu tal-ikel magħmul u kummerċjalizzat legalment, billi jitqies, fejn adegwat, il-bżonn li jiġu mharsal-interessi legittimi tal-produtturi u biex issir promozzjoni tal-produzzjoni ta' prodotti ta' kwalità.

3. Fejn il-liġi tal-informazzjoni dwar l-ikel tistabbilixxi rekwiżiti ġodda, għandu jingħata perijodu tranzizzjonali wara d-dhul fis-seħh tar-rekwiżiti l-ġodda, hliet f'kazijiet ġustifikati kif xieraq. Matul tali perijodu tranzizzjonali l-ikel li jkollu tikketti li ma jikkonformawx mar-rekwiżiti l-ġodda jista' jitqiegħed fis-suq u għall-ħażniet ta' dak l-ikel li tqiegħdu fis-suq qabel ma jintemm il-perijodu ta' tranzizzjoni jibqgħu jinbiegħu sakemm jispiċċaw.

4. Għandha titwettaq konsultazzjoni pubblika miftuħa u trasparenti, inkluż mal-partijiet interessati, direttament jew permezz ta' korpi rappreżentattivi, matul it-tnejn, l-evalwazzjoni u r-reviżjoni tal-liġi rigward l-informazzjoni dwar l-ikel, hliet meta l-urgenza tal-kwistjoni ma tippermettix.

*Artikolu 4***Prinċipji li jirregolaw l-informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel**

1. Fejn l-informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel hi mehtieġa bil-liġi dwar l-informazzjoni tal-ikel, din għandha tikkonċerna informazzjoni li taqa', b'mod partikolari, f'wahda minn dawn il-kategoriji li ġejjin:

- (a) informazzjoni dwar l-identità u l-kompożizzjoni, kontenut jew karatteristiċi oħra tal-ikel;
- (b) informazzjoni dwar il-protezzjoni ta' saħħet il-konsumaturi u l-użu sigur ta' xi ikel. B'mod partikolari, din għandha tikkonċerna informazzjoni dwar:
  - (i) kwalitajiet kompożizzjonali li jistgħu jkunu ta' ħsara għal saħħet ċerti gruppi ta' konsumaturi;
  - (ii) durabbiltà, ħzin u użu sigur;
  - (iii) l-impatt fuq is-saħħa, inklużi r-riskji u l-konsegwenzi marbuta mal-konsum dannuż u perikoluż ta' xi ikel;
- (c) informazzjoni dwar il-karatteristiċi nutrizzjonali sabiex il-konsumaturi jkunu jistgħu, anke dawk b'rekwiżiti speċjali tad-dieta, jagħmlu għażliet infurmati.

2. Meta jitqies il-bżonn ta' informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel u sabiex il-konsumaturi jkunu jistgħu jagħmlu għażliet infurmati, għandu jittiehed kont tal-bżonn frekwenti min-naħa tal-maġġoranza tal-konsumaturi għal ċerta informazzjoni li tkun ta' valur sinifikanti għalihom jew ta' kull benefiċċju generalment aċċettat għall-konsumatur.

▼B*Artikolu 5***Konsultazzjoni tal-Awtorità Ewropea ghas-Sikurezza tal-Ikel**

Kwalunkwe mizura tal-Unjoni fil-qasam tal-liġi dwar l-informazzjoni tal-ikel probabbilment li x'aktarx ikollha effett fuq is-saħħa pubblika għandha tiġi adottata wara konsultazzjoni mal-Awtorità Ewropea ghas-Sikurezza tal-Ikel ("l-Awtorità").

KAPITOLU III

REKWIŻITI ĠENERALI GHAL INFORMAZZJONI DWAR L-IKEL U R-RESPONSABBILTAJIET TAL-OPERATORI TAN-NEGOZJI TAL-IKEL*Artikolu 6***Rekwiżit bażiku**

Kull ikel intiz li jiġi fornut lill-konsumatur finali jew lil fornituri tal-massa għandu jkollu miegħu l-informazzjoni dwar l-ikel skont dan ir-Regolament.

*Artikolu 7***Prassi ġusta dwar l-informazzjoni**

1. L-informazzjoni dwar l-ikel m'għandhiex tiżgwida, b'mod partikolari:
  - (a) fir-rigward tal-karatteristiċi tal-ikel u, b'mod partikolari, fir-rigward tan-natura tiegħu, l-identità, il-proprjetajiet, il-kompożizzjoni, il-kwantità, id-durabbiltà, il-pajjiż ta' origini jew il-post ta' provenjenza, il-metodu ta' fabbrikazzjoni jew produzzjoni;
  - (b) billi tattribwixxi għall-ikel l-effetti jew il-karatteristiċi li ma fihx;
  - (c) billi tissuggerixxi li l-ikel fih karatteristiċi speċjali meta fil-fatt l-ikel kollu simili fih dawk il-karatteristiċi, b'mod partikolari billi tenfasizza speċifikament il-preżenza jew in-nuqqas ta' ċerti ingredjenti u/jew nutrijenti;
  - (d) billi permezz tal-apparenza, id-deskrizzjoni jew ir-rappreżentazzjonijiet bl-istampi, tiġi ssuġġerita l-preżenza ta' ikel jew ta' ingredjent partikolari, filwaqt li fir-realtà xi komponent preżenti b'mod naturali jew ingredjent normalment użat f'dak l-ikel ikun ġie sostitwit b'komponent differenti jew ingredjent differenti.
2. L-informazzjoni dwar l-ikel għandha tkun preċiża, ċara u faċilment komprensibbli għall-konsumatur.
3. Suġġett għal derogi previsti mil-liġi tal-Unjoni applikabbli għall-ilma minerali naturali u għall-ikel għal użu nutrizzjonali partikolari, l-informazzjoni dwar l-ikel m'għandhiex tattribwixxi lil xi ikel il-karatteristika li tipprevjeni, tittratta jew tfejjaq xi mard uman, u lanqas tirrifera għal dawk il-karatteristiċi.

▼B

4. Il-paragrafi 1, 2 u 3 għandhom japplikaw ukoll għal:

(a) reklamar;

(b) il-prezentazzjoni ta' ikel b'mod partikolari l-forma tiegħu, l-apparenza jew l-ippakkjar, il-materjal tal-ippakkjar użat, il-mod li bih hu rranġat u l-ambjent li fih jiġi esebit.

*Artikolu 8***Responsabbiltajiet**

1. L-operatur fin-negozju tal-ikel responsabbli għall-informazzjoni dwar l-ikel għandu jkun l-operatur li taht ismu jew taht isem in-negozju tiegħu l-ikel jiġi kkummerċjalizzat jew, jekk dak l-operatur ma jkunx stabbilit fl-Unjoni, l-importatur fis-suq tal-Unjoni.

2. L-operatur fin-negozju tal-ikel responsabbli għall-informazzjoni tal-ikel għandu jiżgura l-preżenza tal-informazzjoni dwar l-ikel u li din tkun preċiża skont il-liġi tal-informazzjoni applikabbli dwar l-ikel u r-rekwiżiti tad-dispożizzjonijiet nazzjonali rilevanti.

3. L-operaturi tan-negozji tal-ikel li ma jaffettwawx l-informazzjoni dwar l-ikel m'għandhomx ifornu ikel li jafu jew jippreżumu, abbażi tal-informazzjoni li għandhom bħala nies professjonali, li ma jikkonformax mal-liġi tal-informazzjoni applikabbli dwar l-ikel u mar-rekwiżiti tad-dispożizzjonijiet nazzjonali rilevanti.

4. L-operaturi tan-negozji tal-ikel, fin-negozji taht il-kontroll tagħhom, m'għandhomx jimmodifikaw l-informazzjoni li jkun hemm ma' xi ikel jekk dik il-modifika tiżgwida lill-konsumatur finali jew inkella b'xi mod iehor tnaqqas il-livell ta' protezzjoni tal-konsumatur u l-possibbiltajiet għall-konsumatur finali li jagħmel għażliet informati. L-operaturi tan-negozji tal-ikel huma responsabbli għal kwalunkwe bidla li jagħmlu fl-informazzjoni dwar l-ikel li jkun hemm ma' xi ikel.

5. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 2 sa 4, l-operaturi tan-negozji tal-ikel, fin-negozji taht il-kontroll tagħhom, għandhom jassiguraw li jkun hemm konformità mar-rekwiżiti tal-liġi tal-informazzjoni dwar l-ikel u mad-dispożizzjonijiet nazzjonali rilevanti għall-attivitajiet tagħhom u għandhom jivverifikaw li jkunu ssodisfati dawk ir-rekwiżiti.

6. L-operaturi tan-negozji tal-ikel fin-negozji taht il-kontroll tagħhom għandhom jiżguraw li l-informazzjoni relatata ma' ikel mhux ippakkjat bil-lest maħsub għall-konsumatur finali jew għall-forniment lil fornituri tal-massa għandha tiġi trazmessa lill-operatur tan-negozju tal-ikel li jirċievi l-ikel sabiex tippermetti, meta jkun meħtieġ, l-ghoti ta' informazzjoni obligatorja dwar l-ikel lill-konsumatur finali.

▼B

7. Fil-kazijiet li ġejjin, l-operaturi tan-negozji tal-ikel, fil-qafas tan-negozji taht il-kontroll tagħhom, għandhom jiżguraw li d-dettalji obbligatorji mehtieġa taht l-Artikoli 9 u 10 għandhom jidhru fuq il-pakkett ippakkjat bil-lest jew tikketta mwahhla miegħu, jew fuq id-dokumenti kummerċjali li jirrifere għall-ikel fejn jista' jkun garantit li daww id-dokumenti jew jiġu mal-ikel li jirrifere għalih jew ikunu ntbagħtu qabel jew fl-istess hin tal-wasla:

- (a) fejn l-ikel ippakkjat bil-lest hu intiż għall-konsumatur finali iżda kummerċjalizzat fi stadju qabel il-bejgħ lill-konsumatur finali u fejn il-bejgħ lil xi fornitur tal-massa mhux involut f'dak l-istadju;
- (b) fejn l-ikel ippakkjat bil-lest hu intiż li jiġi fornut lill-fornituri tal-massa biex jiġi ppreparat, ipproċessat, maqsum jew imqatta'.

Minkejja l-ewwel subparagrafu, l-operaturi tan-negozji tal-ikel għandhom jiżguraw li d-dettalji msemmija fil-punti (a), (f), (g) u (h) tal-Artikolu 9(1) jidhru wkoll fuq il-pakkett ta' barra li fih jiġi preżentat l-ikel ippakkjat bil-lest għall-bejgħ.

8. L-operaturi tan-negozji tal-ikel li jformu ikel lil operaturi oħrajn tan-negozji tal-ikel li mhuwix mahsub għall-konsumatur finali jew għall-fornituri tal-massa għandhom jiżguraw li daww l-operaturi oħrajn tan-negozji tal-ikel jiġu pprovduti b'informazzjoni suffiċjenti li tippermettilhom, fejn ikun il-każ, li jissodisfaw l-obbligi tagħhom taht il-paragrafu 2.

KAPITOLU IV

INFORMAZZJONI OBBLIGATORJA DWAR L-IKEL

TAQSIMA 1

Kontenut u preżentazzjoni

Artikolu 9

Lista ta' dettalji obbligatorji

1. Konformement mal-Artikoli 10 sa 35 u skont l-eċċezzjonijiet li hemm f'dan il-Kapitolu, hija obbligatorja l-indikazzjoni tad-dettalji li ġejjin:

- (a) l-isem tal-ikel;
- (b) il-lista ta' ingredjenti;
- (c) kwalunkwe ingredjent jew għajjnuna għall-ipproċessar elenkata fl-Anness II jew li ġejja minn sustanza jew prodott elenkat fl-Anness II li jikkawża allergiji jew intolleranzi użat fil-produzzjoni jew fit-tiejjija ta' xi ikel u li jkun għadu hemm fil-prodott lest, anki jekk f'forma mibdula.
- (d) il-kwantità ta' ċerti ingredjenti jew kategoriji ta' ingredjenti;

▼B

- (e) il-kwantità netta tal-ikel;
- (f) id-data ta' kemm iservi l-inqas jew id-data "uza sa";
- (g) kwalunkwe kondizzjoni speċjali tal-ħzin u/jew kondizzjoni tal-użu;
- (h) l-isem jew l-isem tan-negozju u l-indirizz tal-operatur fin-negozju tal-ikel imsemmijin fl-Artikolu 8(1);
- (i) il-pajjiż tal-orìġini jew il-post ta' provenjenza meta previst fl-Artikolu 26;
- (j) istruzzjonijiet dwar l-użu fejn ikun diffiċli li l-ikel jintuza kif suppost mingħajr dawk l-istruzzjonijiet;
- (k) fir-rigward ta' xorb li fih aktar minn 1,2 % bil-volum ta' alkohol, is-saħħa alkoholika proprja skont il-volum;
- (l) dikjarazzjoni ta' nutrizzjoni.

2. Id-dettalji msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu indikati bi kliem u numri. Bla ħsara għall-Artikolu 35, jistgħu jiġu espressi wkoll permezz ta' pittogrammi jew simboli.

3. Fejn il-Kummissjoni tadotta atti delegati u ta' implimentazzjoni li hemm referenza għalihom f'dan l-Artikolu, id-dettalji li hemm referenza għalihom fil-paragrafu 1, jistgħu alternattivament jiġu espressi permezz ta' pittogrammi jew simboli minflok kliem jew numri.

Sabiex ikun żgurat li l-konsumaturi jibbenefika minn mezzji oħra ta' espressjoni tal-informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel apparti l-kliem u n-numri, u sakemm ikun żgurat l-istess livell ta' informazzjoni bħal fil-każ tal-kliem u n-numri, il-Kummissjoni b'kont meħud tal-evidenza dwar il-fehim uniformi tal-konsumatur, tista' tistabbilixxi, permezz ta' atti ddelegati, skont l-Artikolu 51, il-kriterji li permezz tagħhom dettall wiehed jew diversi li hemm referenza għalihom fil-paragrafu 1 jista' jiġi espress permezz ta' pittogrammi jew simboli minflok kliem jew numri.

4. Sabiex tkun żgurata l-implimentazzjoni uniformi tal-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni dwar il-modalitajiet ta' applikazzjoni tal-kriterji ddefiniti skont il-paragrafu 3 biex jesprimu ċertu dettall jew dettalji permezz ta' pittogrammi jew simboli minflok kliem jew numri. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 10***Dettalji oħra obbligatorji għal tipi speċifiċi jew kategoriji speċifiċi ta' ikel**

1. Minbarra d-dettalji elenkati fl-Artikolu 9(1), dettalji oħra obbligatorji għal tipi jew kategoriji speċifiċi ta' ikel huma stipulati fl-Anness III.

▼B

2. Sabiex tkun żgurata l-informazzjoni lill-konsumatur fir-rigward ta' tipi jew kategoriji speċifiċi ta' ikel u biex jittiehed kont tal-progress tekniku, l-iżviluppi xjentifiċi, il-protezzjoni tas-saħħa tal-konsumaturi jew l-użu sikur tal-ikel, il-Kummissjoni tista' temenda l-Anness III permezz ta' atti ddelegati, taht l-Artikolu 51.

Meta, fil-każ li jiżviluppa riskju għas-saħħa tal-konsumaturi, ikunu jeżistu raġunijiet imperattivi ta' urġenza li jirrikjedu dan, il-proċedura prevista fl-Artikolu 52 għandha tapplika għall-atti ddelegati adottati skont dan l-Artikolu.

*Artikolu 11***Piżijiet u miżuri**

L-Artikolu 9 għandu jkun minghajr preġudizzju għal dispożizzjonijiet tal-Unjoni aktar speċifiċi li jirrigwardaw il-piżijiet u l-miżuri.

*Artikolu 12***Disponibbiltà u tnedija ta' informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel**

1. Għandu jkun hemm informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel u għandha tkun faċilment aċċessibbli, konformement ma' dan ir-Regolament, għall-ikel kollu.

2. Fil-każ ta' ikel ippakkjat bil-lest, l-informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel għandha tidher direttament fuq il-pakkett jew fuq it-tikketta mwahħla miegħu.

3. Sabiex ikun żgurat li l-konsumaturi jibbenefikaw minn mezzji oħra ta' għoti ta' informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel aktar adattati għal ċerti dettalji obbligatorji, u sakemm ikun żgurat l-istess livell ta' informazzjoni li jingħata permezz tal-pakkett jew tikketta, il-Kummissjoni, b'kont mehud tal-evidenza dwar il-fehim uniformi tal-konsumatur u tal-użu mifruż ta' dawn il-mezzji mill-konsumaturi, tista' tistabbilixxi, permezz ta' atti ddelegati, taht l-Artikolu 51, il-kriterji li jippermettu li ċerti dettalji obbligatorji jkunu jistgħu jiġu espressi b'mezzi oħra barra dawk ta' fuq il-pakkett jew fuq it-tabella.

4. Sabiex tkun żgurata l-implimentazzjoni uniformi tal-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni dwar il-modalitajiet ta' applikazzjoni tal-kriterji msemmija fil-paragrafu 3 sabiex jesprimu ċerti dettalji obbligatorji b'mezzi oħra apparti dawk ta' fuq il-pakkett jew tikketta. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

5. Fil-każ ta' ikel li mhux ippakkjat bil-lest, għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 44.

Artikolu 13

Prezentazzjoni ta' dettalji obbligatorji

1. Mingħajr hsara għall-mizuri nazzjonali adottati taht l-Artikolu 44(2), l-informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel għandha tiġi mmarrkata f'post li jidher b'tali mod li tkun tidher faċilment, tinqara sew u, fejn adegwat, ma tithassarx. M'għandhiex tkun bl-ebda mod mohbija, mgħottija, imnaqqsa jew imfixkla b'xi kitba ohra jew stampi jew xi materjal iehor li jintervjeni.

2. Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-Unjoni applikabbli għal ikel partikolari, meta jidhru fuq il-pakkett jew fuq it-tikketta mwahhla fuqu, id-dettalji obbligatorji elenkati fl-Artikolu 9(1) għandhom jiġu stampati fuq il-pakkett jew fuq it-tikketta b'mod li jiżgura legġibiltà ċara, f'ittri li juzaw qies ta' tipa fejn l-gholi-x, kif definit fl-Anness IV, ikun ugwali jew iktar minn 1,2 mm.

3. F'każ ta' imballaġġ jew kontenituri li l-akbar wiċċ tagħhom għandu erja ta' inqas minn 80 cm², id-daqs tal-gholi-x tat-tipa msemmi fil-paragrafu 2 għandu jkun ugwali għal jew ikbar minn 0,9 mm.

4. Għall-fini li jinkisbu l-ghanijiet ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ddelegati, f'konformità mal-Artikolu 51, tistabbilixxi r-regoli għal-legġibbiltà.

Għall-istess fini imsemmija fl-ewwel subparagrafu, il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ddelegati, taht l-Artikolu 51, testendi r-rekwiziti taht il-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu fir-rigward ta' dettalji obbligatorji addizzjonali għal tipi jew kategoriji speċifiċi ta' ikel.

5. Id-dettalji elenkati fil-punti (a), (e) u (k) tal-Artikolu 9(1) għandhom jidhru fl-istess linji viżivi.

6. Il-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu m'għandux japplika fil-każijiet speċifikati fl-Artikolu 16(1) u (2).

Artikolu 14

Bejgħ mill-bogħod

1. Mingħajr preġudizzju għar-rekwiziti ta' informazzjoni stipulati fl-Artikolu 9, fil-każ ta' ikel ippakkjat bil-lest imqiegħed għall-bejgħ permezz ta' komunikazzjoni mill-bogħod:

- (a) l-informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel, minbarra d-dettalji previsti fil-punt (f) tal-Artikolu 9(1), għandha tkun disponibbli qabel ma jiġi konkluz ix-xiri u għanda tidher fuq il-materjal li jappoġġa l-bejgħ mill-bogħod jew tingħata b'mezzi oħrajn adattati li jkunu identifikati b'mod ċar mill-operatur fin-negozju tal-ikel. Fejn jintużaw mezzi adegwati oħrajn, l-informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel għandha tingħata mingħajr li l-operatur fin-negozju tal-ikel jesiġi mill-konsumaturi xi spejjeż supplimentari;

▼B

(b) id-dettalji obligatorji kollha għandhom ikunu disponibbli fil-mument tal-kunsinna.

2. Fil-każ ta' ikel mhux ippakkjat bil-lest għal bejgħ b'mezzi ta' komunikazzjoni mill-bogħod, id-dettalji mehtieġa taht l-Artikolu 44 għandhom isiru disponibbli skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

3. Il-punt (a) tal-paragrafu 1 m'għandux japplika għal ikel offrut għall-bejgħ permezz ta' magni awtomatiċi tal-bejgħ jew bini kummerċjali awtomatizzati.

*Artikolu 15***Rekwiżiti lingwistiċi**

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 9(3), l-informazzjoni obligatorja dwar l-ikel għandha tidher f'lingwa mifhuma faċilment mill-konsumaturi tal-Istati Membri fejn ikel qed jiġi kkummerċjalizzat.

2. Fit-territorju tagħhom stess, l-Istati Membri li fihom jinbiegħ l-ikel jistgħu jistipulaw li d-dettalji għandhom ikunu b'wahda mil-lingwa jew lingwi uffiċjali tal-Unjoni.

3. Il-paragrafi 1 u 2 m'għandhomx iżommu milli d-dettalji jiġu indikati b'diversi lingwi.

*Artikolu 16***Omissjoni ta' ċerti dettalji obligatorji**

1. Fil-każ ta' flieksen tal-ħġieġ maħsuba biex jergħu jintużaw li huma mmarkati b'mod li ma jithassrux u li għalhekk m'għandhomx tikketta, ċirku jew għonq, id-dettalji obligatorji elenkati fil-punti (a), (c), (e), (f) u (l) tal-Artikolu 9(1) biss għandhom ikunu obligatorji.

2. Fil-każ ta' ppakkjar jew ta' kontenituri li l-ikbar wiċċ tagħhom fih ħra ta' inqas minn 10 cm² d-dettalji elenkati fil-punti (a), (c), (e) u (f) tal-Artikolu 9(1) biss għandhom ikunu obligatorji fuq il-pakkett jew it-tikketta. Id-dettalji msemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 9(1) għandhom jiġu pprovduti b'mezzi oħra jew għandhom isiru disponibbli fuq talba tal-konsumatur.

3. Mingħajr preġudizzju għal dispozizzjonijiet oħrajn tal-Unjoni li tirrikjedi dikjarazzjoni obligatorja dwar in-nutrizzjoni, id-dikjarazzjoni msemmija fil-punt (1) tal-Artikolu 9(1) m'għandhiex tkun obligatorja għall-ikel elenkat fl-Anness V.

4. Mingħajr preġudizzju għal dispozizzjonijiet oħra tal-Unjoni li jirrikjedu lista ta' ingredjenti jew dikjarazzjoni obligatorja dwar in-nutrizzjoni, id-dettalji msemmijin fil-punti (b) u (l) tal-Artikolu 9(1) m'għandhomx ikunu obligatorji għal xorb li fih aktar minn 1,2 % b'volum ta' alkohol.

▼B

Sat-13 ta' Diċembru 2014, l-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 18 u l-Artikolu 30(1) għall-prodotti msemmijin f'dan il-paragrafu, u li jindirizza jekk xi kategoriji ta' xorb alkoholiku għandhomx fil-futur jiġu koperti, b'mod partikolari, permezz tar-rekwiżit li jipprovdu l-informazzjoni dwar il-valur enerġetiku, u r-raġunijiet li jiġġustifikaw eżenzjonijiet possibbli, b'kont meħud tal-htieġa li tkun żgurata l-koerenza ma' linji politiċi rilevanti ohra tal-Unjoni. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni għandha tikkunsidra l-htieġa li ttipponi definizzjoni ta' "alcopops".

Il-Kummissjoni għandha takkumpanja dak ir-rapport bi proposta legiżlattiva, jekk ikun xieraq, li tiddetermina r-regoli għal lista tal-ingredjenti jew dikjarazzjoni obbligatorja dwar in-nutrizzjoni ta' dawn il-prodotti.

*TAQSIMA 2****Dispożizzjonijiet dettalji dwar dettalji obbligatorji****Artikolu 17***Isem tal-ikel**

1. L-isem tal-ikel għandu jkun l-isem ġuridiku tiegħu. Jekk ma jkunx hemm dak l-isem, l-isem tal-ikel għandu jkun l-isem tradizzjonali tiegħu, jew, jekk ma jkollux isem tradizzjonali jew l-isem tradizzjonali ma jintużax, għandu jinghata l-isem deskrittiv tal-ikel.

2. Għandu jithalla jintuża fl-Istat Membru fejn isir ir-reklamar l-isem tal-ikel li bih il-prodott jiġi fabbrikat u kummerċjalizzat legalment fl-Istat Membru tal-produzzjoni. Minkejja dan, fejn l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet l-ohra ta' dan ir-Regolament, b'mod partikolari dawk stabbiliti fl-Artikolu 9, ma jippermettux lill-konsumaturi fl-Istat Membru fejn isir ir-reklamar biex isiru jafu n-natura vera tal-ikel u biex jiddistingwuh mill-ikel li miegħu jista' jiġi mfixxkel, l-isem tal-ikel għandu jkollu miegħu informazzjoni ohra deskrittiva li għandha tidher hdejn l-isem tal-ikel.

3. F'każijiet eċċezzjonali, l-isem tal-ikel fl-Istat Membru tal-produzzjoni m'għandux jintuża fl-Istat Membru tal-kummerċjalizzazzjoni meta l-ikel li huwa jsemmi fl-Istat Membru tal-kummerċjalizzazzjoni jkun tant differenti, fir-rigward tal-kompożizzjoni jew il-fabbrikazzjoni tiegħu, mill-ikel magħruf taht dak l-isem fl-Istat Membru tal-kummerċjalizzazzjoni li l-paragrafu 2 ma jkunx biżżejjed biex jiżgura, fl-Istat Membru tal-kummerċjalizzazzjoni, informazzjoni korretta għall-konsumaturi.

4. L-isem tal-ikel m'għandux jiġi sostitwit b'isem li jkun protett bħala proprjetà intelletwali, isem tad-ditta jew isem ornamenti.

5. Id-dispożizzjonijiet speċifiċi dwar l-isem tal-ikel u d-dettalji li għandhom jakkumpanjawh huma stabbiliti fl-Anness VI.

Artikolu 18

Lista ta' ingredjenti

1. Il-lista ta' ingredjenti ghandha tkun intitolata jew preċeduta minn titolu adattat li jkun magħmul minn jew jinkludi l-kelma "ingredjenti". Ghandu jinkludi l-ingredjenti kollha tal-ikel, f'ordni li tonqos skont l-użin, kif innotati meta ntuzaw fil-fabbrikazzjoni tal-ikel.
2. L-ingredjenti għandhom jiġu nnominati bl-isem speċifiku tagħhom, fejn japplika, skont ir-regoli stipulati fl-Artikolu 17 u fl-Anness VI.
3. L-ingredjenti kollha preżenti fil-forma ta' nanomaterjali maħdumin għandhom ikunu indikati b'mod ċar fil-lista tal-ingredjenti. L-isem ta' tali ingredjenti għandu jkun segwit mill-kelma "nano" f'parentesi.
4. Ir-regoli tekniċi għall-applikazzjoni tal-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu huma stipulati fl-Anness VII.
5. Għall-finijiet li jinkisbu l-għanijiet ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ddelegati, f'konformità mal-Artikolu 51, taġġusta u tadatta d-definizzjoni ta' nanomaterjali maħduma msemmija f'punt (t) tal-Artikolu 2(2) għall-progress tekniku jew xjentifiku jew għal definizzjonijiet miftiehma f'livell internazzjonali.

Artikolu 19

Omissjoni tal-lista ta' ingredjenti

1. L-ikel li ġej m'għandux ikun meħtieġ li jkollu lista ta' ingredjenti:
  - (a) frott u ħaxix frisk, inkluż patata, li ma tqaxxritx, ma tqattgħetx jew giet trattata b'mod simili;
  - (b) ilma karbonat, liema deskrizzjoni tiegħu tindika li ġie karbonat;
  - (c) hall tal-fermentazzjoni mnissel esklussivament minn prodott bażiku wiehed, dejjem jekk l-ebda ingredjent ieħor ma ġie miżjud miegħu;
  - (d) ġobon, butir, ħalib u krema fermentata, li l-ebda ingredjent ieħor ma ġie miżjud magħhom minbarra prodotti tal-ħalib, enzimi tal-ikel u kulturi tal-mikro-organizmi essenzjali għall-fabbrikazzjoni, jew fil-każ tal-ġobon minbarra ġobon frisk u ġobon ipproċessat il-melħ meħtieġ għall-fabbrikazzjoni tiegħu;
  - (e) ikel magħmul minn ingredjent wiehed, fejn:
    - (i) l-isem tal-ikel hu identiku għall-isem tal-ingredjent; jew
    - (ii) l-isem tal-ikel jgħin biex tkun identifikata sew in-natura tal-ingredjent.

▼B

2. Sabiex jittiehed kont tar-rilevanza għall-konsumatur ta' lista ta' ingredjenti fir-rigward ta' tipi jew kategoriji speċifiċi ta' ikel, il-Kummissjoni tista', f'każi eċċezzjonali, permezz ta' atti ddelegati, taħt l-Artikolu 51, tissupplimenta l-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, sakemm l-ommissjonijiet ma jirrizultawx li ma jkunux infurmati bizżejjed il-konsumatur finali jew il-fornituri tal-massa.

*Artikolu 20***Ommissjoni ta' kostitwenti ta' ikel mil-lista ta' ingredjenti**

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 21, il-kostitwenti li ġejjin ta' xi ikel m'għandhomx ikunu meħtieġa li jiġu inklużi fil-lista ta' ingredjenti:

- (a) il-kostitwenti tal-ingredjenti li ġew temporanjament separati waqt il-proċess ta' manifattura u iktar tard introdotti mill-ġdid iżda mhux fl-eċċess tal-proporzjonijiet oriġinali tagħhom;
- (b) addittivi tal-ikel u enzimi tal-ikel:
  - (i) li jinsabu biss f'xi ikel partikolari minhabba l-fatt li kienu jinsabu f'xi ingredjent jew ingredjenti ta' dak l-ikel, f'konformità mal-prinċipju ta' trasferiment imsemmi fil-punti (a) u (b) tal-Artikolu 18(1) tar-Regolament (KE) Nru 1333/2008, dejjem jekk m'għandhomx xi funzjoni teknoloġika fil-prodott lest; jew
  - (ii) li jintużaw bħala għajjuniet fl-ipproċessar;
- (c) aġenti veikoli u sustanzi li mhumiex addittivi tal-ikel iżda li huma użati bl-istess mod u bl-istess għan bħall-aġenti veikoli, u li jintużaw fil-kwantitajiet strettament neċessarji;
- (d) sustanzi li mhumiex addittivi tal-ikel iżda li huma użati bl-istess mod u bl-istess għan bħall-għajjuniet għall-ipproċessar u xorta għadhom jinsabu fil-prodott lest, anki jekk f'forma mibdula;
- (e) ilma:
  - (i) fejn l-ilma huwa użat waqt il-proċess ta' manifattura unikament għar-rikostituzzjoni ta' ingredjent użat f'forma kkonċentrata jew innixxa; jew
  - (ii) fil-każ ta' mezz likwidu li mhux normalment ikkonsmat.

*Artikolu 21***Tikkettar ta' ċerti sustanzi jew prodotti li jikkawżaw allergiji jew intolleranzi**

1. Mingħajr preġudizzju għar-regoli adottati taħt l-Artikolu 44(2), id-dettalji msemmijin fil-punt (c) tal-Artikolu 9(1) għandhom jissodisfaw ir-rekwiziti li ġejjin:

- (a) dawn għandhom ikunu indikati fil-lista tal-ingredjenti f'konformità mar-regoli stabbiliti fl-Artikolu 18(1), b'referenza ċara għall-isem tas-sustanza jew tal-prodott kif elenkat fl-Anness II; u

▼B

- (b) l-isem tas-sustanza jew prodott kif elenkat fl-Anness II għandu jiġi enfasizzat permezz ta' tipa li tiddistingwihom b'mod ċar mill-bqija tal-lista tal-ingredjenti, pereżempju permezz tat-tipa, l-istil jew il-kulur tal-isfond.

Fin-nuqqas ta' lista tal-ingredjenti, l-indikazzjoni tad-dettalji msemmijin fil-punt (c) tal-Artikolu 9(1) għandha tinkludi l-kelma "fihom" li ssegwi bl-isem tas-sustanza jew tal-prodott kif elenkat fl-Anness II.

Fejn diversi ingredjenti jew għajnuniet għall-ipproċessar ta' xi ikel joriġinaw minn sustanza jew prodott uniku elenkat fl-Anness II, it-tikkettar għandu jagħmilha ċara għal kull ingredjent jew għajnunata għall-ipproċessar ikkonċernata.

L-indikazzjoni tad-dettalji msemmijin fil-punt (c) tal-Artikolu 9(1) m'għandhiex tkun mehtieġa f'każijiet fejn l-isem tal-ikel jirreferi b'mod ċar għas-sustanza jew għall-prodott kkonċernat.

2. Sabiex tkun żgurata informazzjoni aħjar lill-konsumaturi u biex jittiehed kont tal-progress xjentifiku u l-għarfien tekniku l-aktar reċenti, il-Kummissjoni għandha tirrieżamina b'mod sistematiku u, meta jkun mehtieġ, taġġorna l-lista fl-Anness II permezz ta' atti ddelegati, taht l-Artikolu 51.

Meta, fil-każ li jiżviluppa riskju għas-saħħa tal-konsumaturi, ikunu jeżistu raġunijiet imperattivi ta' urġenza li jirrikjedu dan, il-proċedura prevista fl-Artikolu 52 għandha tapplika għall-atti ddelegati adottati skont dan l-Artikolu.

*Artikolu 22***Indikazzjoni kwantitattiva tal-ingredjenti**

1. L-indikazzjoni tal-kwantità ta' xi ingredjent jew kategorija ta' ingredjenti użati fil-fabbrikazzjoni jew preparazzjoni ta' xi ikel għandha tkun mehtieġa fejn l-ingredjent jew kategorija ta' ingredjenti konċernati:

- (a) jidhru fl-isem tal-ikel jew normalment ikunu assoċjati ma' dak l-isem mill-konsumaturi;
- (b) ikunu enfasizzati fuq it-tikkettar bi kliem, stampi jew grafika; jew
- (c) ikunu essenzjali biex jikkarakterizzaw xi ikel u jiddistingwuh mill-prodotti li magħhom jista' jiġi mfixkel minhabba ismu jew id-dehra tiegħu.

2. Regoli tekniċi biex jiġi applikat il-paragrafu 1, inkluż każijiet speċifiċi fejn l-indikazzjoni kwantitattiva mhix se tkun mehtieġa fil-każ ta' ċerti ingredjenti, huma stipulati fl-Anness VIII.

*Artikolu 23***Kwantità netta**

1. Il-kwantità netta tal-ikel għandha tiġi espressa bl-użu ta' litri, ċentilitri, millilitri, kilogrammi jew grammi, kif ikun il-każ:

▼B

(a) f'unitajiet ta' volum fil-każ ta' prodotti likwidi;

(b) f'unitajiet ta' massa fil-każ ta' prodotti ohra.

2. Sabiex ikun żgurat fehim aħjar mill-konsumatur tal-informazzjoni dwar l-ikel fuq it-tikketta, il-Kummissjoni tista' tistabbilixxi għal ċertu ikel speċifikat, permezz ta' atti ddelegati, taħt l-Artikolu 51, metodu differenti ta' espressjoni tal-kwalità netta minn dak stabbilit fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

3. Ir-regoli tekniċi għall-applikazzjoni tal-paragrafu 1, inklużi każijiet speċifiċi fejn l-indikazzjoni tal-kwantità netta m'għandhiex tkun meħtieġa, huma stipulati fl-Anness IX.

*Artikolu 24***Data minima ta' durabbiltà, data "uża sa" u d-data tal-iffriżar**

1. Fil-każ ta' ikel li, minn punt di vista mikrobijoloġiku, imur malajr hafna u għalhekk wara perijodu taż-żmien qasir x'aktarx jista' jkun ta' periklu imminenti għal saħħet il-bniedem, id-data ta' kemm iservi l-inqas għandha tinbidel bid-data "uża sa". Wara d-data sa meta għandu jintuża, l-ikel għandu jitqies li ma jkunx sikur fit-tifsira tal-Artikolu 14(2) sa (5) tar-Regolament (KE) Nru 178/2002.

2. Id-data adatta għandha tiġi espressa skont l-Anness X.

3. Sabiex tkun żgurata applikazzjoni uniformi fil-mod li bih tkun indikata d-data ta' durabbiltà minima msemija fil-punt 1(c) tal-Anness X, il-Kummissjoni tista' tadotta, atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw ir-regoli f'dan ir-rigward. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemija fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 25***Kondizzjonijiet tal-ħżin jew kondizzjonijiet tal-użu**

1. F'każijiet ta' ikel li jirrikjedi kondizzjonijiet speċjali tal-ħżin u/jew kondizzjoni tal-użu, dawn il-kondizzjonijiet għandhom jiġu indikati.

2. Biex jippermettu l-ħżin jew użu xieraq tal-ikel wara l-ftuh tal-pakkett, il-kondizzjonijiet tal-ħżin u/jew il-limitu taż-żmien għall-konsum għandu jiġi indikat, fejn ikun xieraq.

*Artikolu 26***Pajjiż tal-orìġini jew post ta' provenjenza**

1. Dan l-Artikolu għandu japplika mingħajr preġudizzju għar-rekwiziti tat-tikkettar previsti fid-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-Unjoni, b'mod partikolari, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 509/2006 tal-20 ta' Marzu 2006 dwar prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel bħala speċjalitajiet tradizzjonali garantiti ⁽¹⁾ u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 510/2006 tal-20 ta' Marzu 2006 dwar il-protezzjoni tal-indikazzjonijiet ġeografici u d-denominazzjonijiet tal-orìġini għall-prodotti agrikoli u l-oġġetti tal-ikel ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ĠU L 93, 31.3.2006, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 93, 31.3.2006, p. 12.

▼B

2. Indikazzjoni tal-pajjiż tal-orìgini jew tal-post ta' provenjenza għandu jkun obligatorju:

- (a) fejn in-nuqqas ta' din l-indikazzjoni jista' jiżgwi lill-konsumatur fir-rigward tal-pajjiż veru tal-orìgini jew il-post veru ta' provenjenza tal-ikel, b'mod partikolari jekk l-informazzjoni li jkun hemm mal-ikel jew it-tikketta b'mod globali tista' b'xi mod iehor timplika li l-ikel għandu pajjiż differenti tal-orìgini jew post differenti ta' provenjenza;
- (b) għal-laħam, li jaqa' taht il-kodiċijiet tan-Nomenklatura Magħquda ("NM") elenkati fl-Anness XI. L-applikazzjoni ta' dan il-punt għandha tkun sugġetta għall-adozzjoni ta' atti ta' implimentazzjoni msemmijin fil-paragrafu 8.

3. Fejn jingħata l-pajjiż tal-orìgini jew il-post ta' provenjenza tal-ikel u fejn dan ma jkunx l-istess bħal dak tal-ingredjent primarju tiegħu:

- (a) il-pajjiż tal-orìgini jew il-post ta' provenjenza tal-ingredjent primarju kkonċernat għandu jingħata wkoll; jew
- (b) il-pajjiż tal-orìgini jew il-post ta' provenjenza tal-ingredjent primarju għandu jiġi indikat bhala differenti minn dak tal-ikel.

L-applikazzjoni ta dan il-paragrafu għandha tkun sugġetta għall-adozzjoni tal-atti ta' implimentazzjoni msemmijin fil-paragrafu 8.

4. Sa hames snin mid-data tal-applikazzjoni tal-punt (b) tal-paragrafu 2, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sabiex tiġi evalwata l-indikazzjoni obligatorja tal-pajjiż tal-orìgini jew tal-post ta' provenjenza għall-prodotti msemmijin f'dak il-punt.

5. Sat-13 ta' Diċembru 2014 il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapporti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill fir-rigward tal-indikazzjoni obligatorja tal-pajjiż tal-orìgini jew tal-post ta' provenjenza għall-ikel li ġej:

- (a) tipi oħra ta' laħam barra ċ-ċanga u barra dawk imsemmijin fil-punt (b) tal-paragrafu 2;
- (b) ħalib;
- (c) ħalib użat bhala ingredjent fil-prodotti tal-ħalib;
- (d) ikel mhux ipproċessat;
- (e) prodotti b'ingredjent uniku;
- (f) ingredjenti li jirrapprezentaw aktar minn 50 % tal-ikel.

6. Sat-13 ta' Diċembru 2013 il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-indikazzjoni obligatorja tal-pajjiż ta' orìgini jew tal-post ta' provenjenza għal-laħam użat bhala ingredjent.

7. Ir-rapporti msemmija fil-paragrafi 5 u 6 għandhom jiehdu kont tal-ħtieġa għall-konsumaturi li jkunu informati, tal-fattibbiltà li tingħata l-indikazzjoni obligatorja tal-pajjiż ta' orìgini jew tal-post ta' provenjenza u analiżi tal-ispejjeż u l-benefiċċji tal-introduzzjoni ta' tali miżuri, inkluzi l-impatt legali fuq is-suq intern u l-impatt fuq il-kummerċ internazzjonali.

▼B

Il-Kummissjoni tista' takkumpanja dawk ir-rapporti bi proposti biex jiġu modifikati d-dispożizzjonijiet rilevanti tal-Unjoni.

8. Sat-13 ta' Diċembru 2013 wara li jkunu saru l-valutazzjonijiet tal-impatt, il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jikkonċernaw l-applikazzjoni tal-punt (b) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu u l-applikazzjoni tal-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

9. Fil-każ tal-ikel imsemmi fil-punt (b) tal-paragrafu 2, f'punt (a) tal-paragrafu 5 u fil-paragrafu 6, ir-rapporti u l-valutazzjonijiet tal-impatt fl-ambitu ta' dan l-Artikolu għandhom iqisu, *inter alia*, l-għazliet għall-modalitajiet tal-espressjoni tal-pajjiż ta' oriġini jew post ta' provenjenza ta' dak l-ikel, b'mod partikolari fir-rigward ta' kull wiehed mill-punti determinanti li ġejjin fil-hajja tal-annimal:

(a) il-post tat-twelid;

(b) il-post tat-trobbija;

(c) il-post tal-qtil.

Artikolu 27

Istruzzjonijiet għall-użu

1. L-istruzzjonijiet dwar l-użu ta' xi ikel għandhom jiġu indikati b'tali mod li jippermettu l-użu korrett tal-ikel.

2. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni li jstipulaw regoli ddettaljati dwar l-implimentazzjoni tal-paragrafu 1 għal certu ikel. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

Artikolu 28

Qawwa alkoholika

1. Ir-regoli dwar l-indikazzjoni tal-qawwa alkoholika bil-volum għandhom, fil-każ ta' prodotti kklassifikati taht il-kodiċi NM 2204, ikunu dawk stabbiliti fid-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-Unjoni applikabli għal dawn il-prodotti.

2. Is-sahha alkoholika proprja skont il-volum tax-xorb li fih aktar minn 1,2 % bil-volum ta' alkohol barra dak imsemmi fil-paragrafu 1 għandha tiġi indikata skont l-Anness XII.

TAQSIMA 3

Dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni

Artikolu 29

Relazzjoni ma' leġislazzjoni ohra

1. Din it-Taqsima m'għandhiex tapplika għall-ikel fil-kamp ta' applikazzjoni tal-leġislazzjoni li ġejja:

▼B

- (a) id-Direttiva 2002/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Ġunju 2002 dwar l-approssimazzjoni tal-ligijiet tal-Istati Membri dwar is-supplimenti tal-ikel ⁽¹⁾;
- (b) id-Direttiva 2009/54/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2009 dwar l-isfruttament u t-tqeghid fis-suq ta' ilmijiet minerali naturali ⁽²⁾.

2. Din it-Taqsima għandha tapplika mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 2009/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar l-oġġetti tal-ikel għal użu ta' nutriment partikolari ⁽³⁾ u Direttivi speċifiċi kif imsemmijin fl-Artikolu 4(1) ta' dik id-Direttiva.

*Artikolu 30***Kontenut**

1. Id-dikjarazzjoni obligatorja dwar in-nutrizzjoni għandha tinkludi dan li ġej:

- (a) il-valur enerġetiku; u
- (b) l-ammonti ta' xaham, saturati, karboidrati, zokkor, proteini u melh.

Fejn ikun il-każ, dikjarazzjoni li tindika li l-kontenut tal-melh huwa esklużivament minhabba l-prezenza ta' sodju li jittrabba b'mod naturali tista' tidher qrib hafna tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni.

2. Il-kontenut tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni obligatorja msemmija fil-paragrafu 1 jista' jkun issupplimentat b'indikazzjoni tal-ammonti ta' wieħed minn dan li ġej jew aktar:

- (a) mono-insaturati;
- (b) poli-insaturati;
- (c) polioli;
- (d) lamtu;
- (e) fibra alimentari;
- (f) kwalunkwe vitamina jew mineral elenkati fil-punt 1 tal-Parti A tal-Anness XIII, u li jkunu preżenti f'ammonti sinifikanti kif iddefiniti fil-punt 2 tal-Parti A tal-Anness XIII.

3. Fejn it-tikkettar ta' ikel ippakkjat bil-lest jipprevedi d-dikjarazzjoni obligatorja dwar in-nutrizzjoni msemmija fil-paragrafu 1, l-informazzjoni li ġejja tista' tiġi ripetuta fiha:

- (a) il-valur enerġetiku; jew
- (b) il-valur enerġetiku flimkien mal-ammonti ta' xaham, saturati, zokkor u melh.

⁽¹⁾ ĠU L 183, 12.7.2002, p. 51.

⁽²⁾ ĠU L 164, 26.6.2009, p. 45.

⁽³⁾ ĠU L 124, 20.5.2009, p. 21.

▼B

4. B'deroga mill-Artikolu 36(1), fejn it-tikkettar tal-prodotti msemmija fl-Artikolu 16(4) jipprevedi dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni, il-kontenut ta' dik id-dikjarazzjoni jista' jkun limitat biss għall-valur enerġetiku.

5. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 44 u b'deroga mill-Artikolu 36(1), fejn it-tikkettar tal-prodotti msemmija fl-Artikolu 44(1) jipprovdidi dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni, il-kontenut ta' dik id-dikjarazzjoni jista' jkun limitat biss għal:

(a) il-valur enerġetiku; jew

(b) il-valur enerġetiku flimkien mal-ammonti ta' xaham, saturati, zokkor u melh.

6. Sabiex jittiehed kont tar-rilevanza tal-partikolaritajiet imsemmija fil-paragrafi 2 sa 5 ta' dan l-Artikolu fir-rigward tal-informazzjoni tal-konsumaturi, il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ddelegati, taħt l-Artikolu 51, temenda l-listi fil-paragrafi 2 sa 5 ta' dan l-Artikolu, billi żżid jew tneħhi d-dettalji.

7. Sat-13 ta' Diċembru 2014 il-Kummissjoni, wara li tkun qieset l-evidenza xjentifika u l-esperjenza akkwistata fl-Istati Membri, għandha tissottometti rapport dwar il-preżenza ta' xahmijiet trans fl-ikel u fid-dieta ġenerali tal-popolazzjoni tal-Unjoni. L-għan tar-rapport għandu jkun li jivvaluta l-impatt ta' mezz xierqa li jkunu jistgħu jippermettu lill-konsumaturi jagħmlu għażliet aħjar rigward ikel tajjeb għas-saħħa u d-dieta b'mod ġenerali jew li jkunu jistgħu jipromwovu l-produzzjoni ta' ikel aktar tajjeb għas-saħħa offrut lill-konsumaturi, inklużi, fost oħrajn, l-ghoti ta' informazzjoni lill-konsumaturi dwar xahmijiet trans, jew restrizzjonijiet fuq l-użi tagħhom. Il-Kummissjoni għandha takkumpanja dan ir-rapport bi proposta leġislattiva, jekk ikun xieraq.

*Artikolu 31***Kalkolu**

1. Il-valur enerġetiku għandu jiġi kkalkulat permezz tal-fatturi ta' konverżjoni elenkati fl-Anness XIV.

2. Il-Kummissjoni tista' tadotta, permezz ta' atti ddelegati, taħt l-Artikolu 51, fatturi ta' konverżjoni għall-vitami u l-minerali msemmija fil-punt 1 ta' Parti A tal-Anness XIII, sabiex ikun ikkalkulat il-kontenut ta' dawn il-vitami u minerali fl-ikel b'mod aktar preċiż. Dawk il-fatturi ta' konverżjoni għandhom jiżiedu fl-Anness XIV.

3. Il-valur enerġetiku u l-ammonti ta' nutrijenti msemmijin fl-Artikolu 30(1) sa (5) għandhom ikunu dawk tal-ikel kif jinbiegħ.

Fejn adegwat, l-informazzjoni tista' tkun marbuta mal-ikel wara l-preparazzjoni, dejjem jekk jingħataw istruzzjonijiet dettaljati biżżejjed dwar il-preparazzjoni u l-informazzjoni tkun marbuta mal-ikel kif jiġi mhejji għall-konsum.

▼B

4. Il-valuri ddikjarati għandhom, skont il-każ individwali, ikunu l-valuri medji bbażati fuq:

- (a) l-analizi tal-ikel magħmula mill-fabbrikant;
- (b) kalkolu mill-valuri magħrufa jew medja attwali tal-ingredjenti użati; jew
- (c) kalkolu minn data ġeneralment stabbilita u aċċettata.

Il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw regoli ddettaljati għall-implimentazzjoni uniformi ta' dan il-paragrafu fir-rigward tal-preċiżjoni tal-valuri ddikjarati bħalma huma d-differenzi bejn il-valuri ddikjarati u dawk stabbiliti matul verifiki uffiċjali. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' ezami msemmija fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 32***Espressjoni għal kull 100 g jew għal kull 100 ml**

1. Il-valur enerġetiku u l-ammont ta' nutrijenti msemmija fl-Artikolu 30(1) sa (5) għandhom ikunu espressi bl-użu tal-unitajiet tal-kejl elenkati fl-Anness XV.

2. Il-valur enerġetiku u l-ammont ta' nutrijenti msemmija fl-Artikolu 30(1) sa (5) għandhom ikunu espressi għal kull 100 g jew għal kull 100 ml.

3. Fejn prevista, id-dikjarazzjoni dwar il-vitami u l-minerali għandha, minbarra l-forma ta' espressjoni msemmija fil-paragrafu 2, tiġi espressa bħala perċentwal tal-konsum referenzjali imsemmi fil-punt 1 tal-Parti A tal-Anness XIII b'rabta għal kull 100 g jew għal kull 100 ml.

4. Minbarra l-forma ta' espressjoni msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, il-valur enerġetiku u l-ammonti ta' nutrijenti msemmijin fl-Artikolu 30(1), (3), (4) u (5) jista' jiġi espress, kif adatt, bħala perċentwal tal-konsum referenzjali imsemmi fil-Parti B tal-Anness XIII relattivament għal kull 100 g jew għal kull 100 ml.

5. Fejn ikunu pprovduti l-indikazzjonijiet skont paragrafu 4, id-dikjarazzjoni addizzjonali li ġejja għandha tiġi indikata qrib: "Il-konsum ta' referenza ta' adult medju (8 400 kJ/2 000 kcal)".

*Artikolu 33***Espressjoni abbażi ta' kull porzjon jew kull unità ta' konsum**

1. Fil-każijiet li ġejjin, il-valur enerġetiku u l-ammont ta' nutrijenti msemmija fl-Artikolu 30(1) sa (5) jistgħu jkunu espressi għal kull porzjon u/jew għal kull unità ta' konsum, faċilment rikonossibbli mill-konsumaturi, sakemm il-porzjon jew l-unità tkun kwantifikata fit-tikketa u li l-għadd ta' porzjonijiet jew unitajiet li jinsabu fil-pakkett ikun imsemmi:

▼B

- (a) barra mill-forma ta' espressjoni għal kull 100 g jew għal kull 100 ml msemija fl-Artikolu 32(2);
- (b) barra mill-forma ta' espressjoni għal kull 100 g jew għal kull 100 ml msemija fl-Artikolu 32(3) rigward l-ammonti ta' vitamini u minerali;
- (c) barra mill-forma ta' espressjoni għal kull 100 g jew għal kull 100 ml msemija fl-Artikolu 32(4).

2. B'deroga mill-Artikolu 32(2), fil-kazijiet imsemmijin fil-punt (b) tal-Artikolu 30(3) l-ammont ta' nutrijenti u/jew il-perċentwal tal-konsum referenzjali stabbilit fil-Parti B tal-Anness XIII jistgħu jkunu espressi abbażi ta' unità għal kull porzjoni jew għal kull unità tal-konsum biss.

Meta l-ammonti tan-nutrijenti jkunu espressi fuq il-bażi ta' kull porzjon jew ta' kull unità ta' konsum biss skont l-ewwel subparagrafu, il-valur enerġetiku għandu jiġi espress għal kull 100 g jew għal kull 100 ml u fuq il-bażi ta' kull porzjon jew ta' kull unità tal-konsum.

3. B'deroga mill-Artikolu 32(2), fil-kazijiet imsemmija fl-Artikolu 30(5) il-valur enerġetiku u l-ammont ta' nutrijenti u/jew il-perċentwal tal-konsum ta' referenza stabbilit fil-Parti B tal-Anness XIII jistgħu jkunu espressi abbażi ta' unità għal kull porzjoni jew għal kull konsum biss.

4. Il-porzjon jew l-unità użati għandhom ikunu indikati fil-qrib ferm tad-dikjarazzjoni ta' nutrizzjoni.

5. Sabiex tkun żgurata l-implimentazzjoni uniformi tal-espressjoni tad-dikjarazzjoni ta' nutrizzjoni għal kull porzjon jew għal kull unità ta' konsum biex tkun pprovduta bażi uniformi ta' tqabbil għall-konsumaturi, il-Kummissjoni għandha, b'kont mehud tal-imġieba tal-konsum attwali tal-konsumaturi kif ukoll ir-rakkomandazzjonijiet tad-dieta, tadotta permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, regoli dwar l-espressjoni għal kull porzjon jew għal kull unità ta' konsum għal kategoriji speċifiki ta' ikel. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemija fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 34***Prezentazzjoni**

1. Id-dettalji msemmin fl-Artikolu 30(1) u (2) għandhom ikunu inklużi fl-istess linji vizivi. Huma għandhom jiġu pprezentati flimkien f'format ċar u, fejn ikun il-kaz, fl-ordni tal-prezentazzjoni prevista fl-Anness XV.

2. Id-dettalji msemmin fl-Artikolu 30(1) u (2) għandhom ikunu pprezentati, jekk l-ispazju jippermetti, f'format tabulari bin-numri allinjati. Jekk ma jkunx hemm spazju, id-dikjarazzjoni għandha tidher f'format lineari.

3. Id-dettalji msemmin fl-Artikolu 30(3) għandhom ikunu pprezentati:

- (a) fil-linja viziva ewlenija; u
- (b) bl-użu ta' daqs tat-tipa skont l-Artikolu 13(2).

▼B

Id-dettalji msemija fl-Artikolu 30(3) jistgħu jkunu pprezentati f'format differenti minn dak speċifikat fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

4. Id-dettalji msemija fl-Artikolu 30(4) u (5) jistgħu jkunu pprezentati f'format differenti minn dak speċifikat fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

5. F'każijiet fejn il-valur enerġetiku jew l-ammont ta' jew nutrijent(i) fi prodott huma negliġibbli, l-informazzjoni dwar daww l-elementi tista' tiġi sostitwita bi tqarrija bħal "Fih ammonti negliġibbli ta' ..." u għandhom ikunu indikati qrib sew tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni meta preżenti.

Sabiex tkun żgurata l-implimentazzjoni uniformi ta' dan il-paragrafu, il-Kummissjoni tista', tadotta l-atti ta' implimentazzjoni dwar il-valur enerġetiku u l-ammonti ta' nutrijenti msemija fl-Artikolu 30(1) sa (5) li jisgħu jitqiesu bħala negliġibbli. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami li hemm referenza għaliha fl-Artikolu 48(2).

6. Sabiex tkun żgurata applikazzjoni uniformi fil-mod li bih tkun ipprezentata d-dikjarazzjoni ta' nutrizzjoni skont il-formats imsemija fil-paragrafi 1 sa 4 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni tista' tadotta atti ta' implimentazzjoni f'dan ir-rigward. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami li hemm referenza għaliha fl-Artikolu 48(2).

*Artikolu 35***Forum addizzjonali ta' espressjoni u preżentazzjoni**

1. Barra l-forom ta' espressjoni msemijin fl-Artikolu 32(2) u (4) u fl-Artikolu 33 u barra l-preżentazzjoni msemija fl-Artikolu 34(2), il-valur enerġetiku u l-ammont ta' nutrijenti msemijin fl-Artikolu 30(1) sa (5) jistgħu jingħataw f'xi forom oħra ta' espressjoni u/jew jiġu pprezentati bl-użu ta' forom jew simboli grafiċi barra kliem jew numri, sakemm ikunu sodisfatti r-rekwiziti li ġejjin:

- (a) huma bbażati fuq rikerka tal-konsumatur serja u xjentifikament valida u ma jiżgwidawx lill-konsumatur kif imsemmi fl-Artikolu 7;
- (b) l-iżvilupp tagħhom ikun ir-riżultat ta' konsultazzjoni ma' firxa wiesgħa ta' gruppi ta' partijiet interessati;
- (c) huma għandhom l-għan li jiffaċilitaw il-mod kif il-konsumatur jifhem il-kontribut jew l-importanza tal-ikel fir-rigward tal-enerġija u kontenut ta' nutrijent ta' xi dieta;
- (d) dawn jiġu appoggati b'evidenza xjentifikament valida dwar kemm il-konsumatur medju jifhem dawn il-forom ta' espressjoni jew preżentazzjoni;
- (e) fil-każ ta' forom oħra ta' espressjoni, dawn ikunu bbażati jew fuq il-konsum referenzjali armonizzati imnizzel fl-Anness XIII, jew jekk ma jkunx jeżisti, fuq parir xjentifiku aċċettat b'mod generali dwar il-konsum ta' enerġija jew nutrijenti;

▼B

- (f) huma oġġettivi u mhux diskriminatorji; u
- (g) l-applikazzjoni tagħhom ma tohloqx ostakoli għall-moviment liberu tal-oġġetti.

2. L-Istati Membri jistgħu jirrakkomandaw lill-operaturi fin-negozju tal-ikel, l-użu ta' forma addizzjonali ta' espressjoni jew preżentazzjoni waħda jew aktar tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni li huma jikkunsidraw bħala l-aktar li tissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fil-punti (a) sa (g) tal-paragrafu 1. L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni bid-dettalji ta' forom addizzjonali ta' espressjoni u preżentazzjoni bħal dawn.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw monitoraġġ adegwat ta' forom addizzjonali ta' espressjoni jew preżentazzjoni tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni li huma preżenti fis-suq fit-territorju tagħhom.

Sabiex jiffaċilitaw il-monitoraġġ tal-użu ta' forom addizzjonali ta' espressjoni jew preżentazzjoni bħal dawn, l-Istati Membri jistgħu jesigū li l-operaturi fin-negozju tal-ikel iqieghdu fis-suq fit-territorju tagħhom ikel li jkollu informazzjoni bħal din biex jinnotifikaw lill-awtorità kompetenti dwar l-użu ta' forma addizzjonali ta' espressjoni jew preżentazzjoni u biex jipprovduhom il-gustifikazzjonijiet rilevanti rigward it-twertiq tar-rekwiżiti stabbiliti fil-punti (a) sa (g) tal-paragrafu 1. F'każi bħal dawn, informazzjoni dwar il-waqfien tal-użu ta' forom addizzjonali ta' espressjoni jew preżentazzjoni bħal dawn tista' tintalab ukoll.

4. Il-Kummissjoni għandha tiffaċilita u torganizza l-iskambju tal-informazzjoni bejn l-Istati Membri, hija nnifisha u l-partijiet interessati dwar kwistjonijiet relatati mal-użu ta' kwalunkwe forma addizzjonali ta' espressjoni jew preżentazzjoni tad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni.

5. Sat-13 ta' Diċembru 2017, fid-dawl tal-esperjenza miksuba, il-Kummissjoni għandha tipprezenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-użu ta' forom addizzjonali ta' espressjoni u preżentazzjoni, dwar l-effett tagħom fuq is-suq intern u dwar ir-rakkomandabilità ta' aktar armonizzazzjoni ta' daww il-forom ta' espressjoni u preżentazzjoni. Għal dan il-ghan, l-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni bl-informazzjoni rilevanti rigward l-użu ta' forom addizzjonali ta' espressjoni jew preżentazzjoni bħal dawn fis-suq fit-territorju tagħhom. Il-Kummissjoni tista' takkumpanja dan ir-rapport bi proposti biex jiġu modifikati d-dispożizzjonijiet rilevanti tal-Unjoni.

6. Sabiex tiżgura l-applikazzjoni uniformi ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jistipulaw regoli dettaljati dwar l-implimentazzjoni ta' paragrafi 1, 3 u 4 ta' dan l-Artikolu. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-procedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

KAPITOLU V

INFORMAZZJONI VOLONTARJA DWAR L-IKEL

*Artikolu 36***Rekwiżiti applikabbli**

1. Fejn l-informazzjoni dwar l-ikel imsemmija fl-Artikoli 9 u 10 tinghata b'mod volontarju, dik l-informazzjoni għandha tikkonforma mar-rekwiżiti stabbiliti fit-Taqsimiet 2 u 3 tal-Kapitolu IV.

▼B

2. L-informazzjoni dwar l-ikel ipprovduta fuq bażi volontarja għandha tissodisfa r-rekwiżiti li ġejjin:

- (a) hija m'għandhiex tqarraq lill-konsumatur kif imsemmi fl-Artikolu 7;
- (b) hija m'għandhiex tkun ambigwa jew li tohloq konfużjoni għall-konsumaturi; u
- (c) hija għandha, fejn ikun il-każ, tkun ibbażata fuq id-data xjentifika rilevanti.

3. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni dwar l-applikazzjoni tar-rekwiżiti msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għall-informazzjoni volontarja dwar l-ikel li ġejja:

- (a) Informazzjoni dwar il-preżenza possibbli u mhux intenzjonata ta' sustanzi jew prodotti fl-ikel li jikkawżaw allergiji jew intolleranzi;
- (b) informazzjoni dwar jekk ikel ikunx xieraq għall-veġetarjani jew vegani;
- (c) l-indikazzjoni ta' intakes ta' referenza għal gruppi speċifiċi tal-popolazzjoni apparti l-intakes ta' referenza imniżżla fl-Anness XIII; u

▼M1

- (d) informazzjoni dwar l-assenza jew il-preżenza mnaqqsa ta' glutina fl-ikel.

▼B

Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2).

4. Sabiex tiżgura li l-konsumaturi huma infurmata b'mod adatt, fejn informazzjoni dwar ikel volontarju hija pprovduta minn operaturi fin-negozju tal-ikel fuq bażi diverġenti li tista' tqarraq jew tohloq konfużjoni għall-konsumatur, il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ddelegati, taht l-Artikolu 51, tipprovdi każijiet addizzjonali ta' provvista ta' informazzjoni volontarja dwar ikel għal dawk imsemmija fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu.

*Artikolu 37***Prezentazzjoni**

L-informazzjoni volontarja dwar l-ikel m'għandhiex tintwera għad-detriment tal-ispazju dispost għall-informazzjoni obbligatorja dwar l-ikel.

KAPITOLU VI

MIŻURI NAZZJONALI*Artikolu 38***Miżuri nazzjonali**

1. Fir-rigward tal-kwistjonijiet speċifikament armonizzati minn dan ir-Regolament, l-Istati Membri m'għandhomx ikunu jistgħu jadottaw lanqas iżommu miżuri nazzjonali sakemm ma jkunux awtorizzati mill-igi tal-Unjoni. Dawk il-miżuri nazzjonali m'għandhomx jikkawżaw ostakoli għall-moviment liberu tal-prodotti, inkluża d-diskriminazzjoni fil-konfront ta' ikel minn Stati Membri oħra.

▼B

2. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 39, l-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri nazzjonali dwar kwistjonijiet li mhumiex speċifikament armonizzati minn dan ir-Regolament dment li huma ma jipprojbixxux, ma jimpedixxux jew ma jirristrengux il-moviment liberu tal-prodotti li huma f'konformità ma' dan ir-Regolament.

*Artikolu 39***Miżuri nazzjonali u dettalji obbligatorji addizzjonali**

1. Minbarra d-dettalji partikolari msemmija fl-Artikolu 9(1) u l-Artikolu 10, l-Istati Membri jistgħu, skont il-proċedura stipulata fl-Artikolu 45, jadottaw miżuri sabiex jesigū dettalji obbligatorji addizzjonali għal tipi jew kategoriji speċifiċi ta' ikel, iġġustifikati abbażi ta' mill-anqas waħda mir-raġunijiet li ġejjin:

- (a) il-protezzjoni tas-saħħa pubblika;
- (b) il-protezzjoni tal-konsumaturi;
- (c) il-prevenzjoni ta' frodi;
- (d) il-protezzjoni tad-drittijiet industrijali u kummerċjali tal-proprjetà, l-indikazzjonijiet tal-provenjenza, il-postijiet tal-origini registrati u l-prevenzjoni ta' kompetizzjoni żleali.

2. Taht il-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu jintroduċu miżuri li jikkonċernaw l-indikazzjoni obbligatorja tal-pajjiż ta' origini jew il-post ta' provenjenza ta' ikel biss fejn hemm rabta ppruvata bejn ċerti kwalitajiet tal-ikel u l-origini jew il-provenjenza tiegħu. Meta jinnotifikaw miżuri bħal dawn lill-Kummissjoni, l-Istati Membri għandhom jipprovdur evidenza li l-maġġoranza tal-konsumaturi jorbtu valur sinifikanti mal-forniment ta' din l-informazzjoni.

*Artikolu 40***Halib u prodotti tal-halib**

L-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri li jidderogaw mill-Artikolu 9(1) u l-Artikolu 10(1) fil-każ tal-halib u tal-prodotti tal-halib ipprezentati fi fliexken tal-ħġieġ intizi biex jiġu użati mill-ġdid.

Huma għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test ta' dawk il-miżuri minnufih.

*Artikolu 41***Xorb alkoholiku**

L-Istati Membri jistgħu, sakemm jiġu adottati d-dispożizzjonijiet tal-Unjoni msemmija fl-Artikolu 16(4), iżommu fis-seħħ miżuri nazzjonali fir-rigward tal-elenkar ta' ingredjenti fil-każ ta' xorb li fih aktar minn 1,2 % bħala volum ta' alkohol.

*Artikolu 42***Espressjoni tal-kwantità netta**

Fin-nuqqas ta' dispożizzjonijiet tal-Unjoni msemmija fl-Artikolu 23(2) rigward l-espressjoni netta tal-kwantità għal ikel speċifikat b'mod differenti minn dak previst fl-Artikolu 23(1), l-Istati Membri għandhom iżommu fis-seħħ miżuri nazzjonali adottati qabel it-12 ta' Diċembru 2011.

▼B

Sat-13 ta' Diċembru 2014, l-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar dan it-tip ta' miżuri. Il-Kummissjoni għandha tiġbed l-attenzjoni tal-Istati Membri l-oħra dwar dawn.

*Artikolu 43***Indikazzjoni volontarja ta' intakes ta' referenza għal gruppi speċifiċi tal-popolazzjoni**

Sal-adozzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-Unjoni msemmija f'punt (c) tal-Artikolu 36(3), l-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri nazzjonali dwar l-indikazzjoni volontarja ta' konsum ta' referenza għal grupp/i speċifiku/ċi tal-popolazzjoni.

L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test ta' dawk il-miżuri mingħajr telf ta' zmien.

*Artikolu 44***Miżuri nazzjonali għall-ikel li mhux ippakkjat bil-lest**

1. Fejn l-ikel ikun offrut għall-bejgħ lill-konsumatur finali jew lil fornituri tal-massa mingħajr ma jkun ippakkjat bil-lest, jew fejn l-ikel jiġi ppakkjat fuq il-post fejn jinbiegħ fuq talba tal-konsumatur jew ikun ppakkjat bil-lest għall-bejgħ dirett:

- (a) il-forniment ta' dettalji speċifikati fil-punt (c) tal-Artikolu 9(1) huwa mandatorju;
- (b) il-forniment ta' dettalji oħrajn imsemmija fl-Artikoli 9 u 10 mhux mandatorju sakemm l-Istati Membri ma jadottawx miżuri nazzjonali li jehtiegu l-forniment ta' xi wħud mid-dettalji jew kollha kemm huma jew elementi ta' dawk id-dettalji.

2. L-Istati Membri jistgħu jadottaw miżuri nazzjonali dwar il-mezz li bih id-dettalji jew l-elementi ta' dawk id-dettalji speċifikati fil-paragrafu 1 għandhom isiru disponibbli u, fejn ikun il-każ, il-forom ta' espressjoni jew preżentazzjoni tagħhom.

3. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tal-miżuri msemmija fil-punt (b) tal-paragrafu 1 u fil-paragrafu 2 mingħajr dewmien.

*Artikolu 45***Proċedura ta' notifika**

1. Fejn issir referenza għal dan l-Artikolu, l-Istat Membru li jqis li hu mehtieġ li tiġi adottata l-legiżlazzjoni ġdida ta' informazzjoni dwar l-ikel, għandu jgħarraf bil-quddiem lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri l-oħra bil-miżuri mahsuba u jagħti r-raġunijiet li jiġġustifikawhom.

2. Il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-Kumitat Stabbilit dwar il-Proċess tal-Ikel u Saħħet l-Annimali stabbilit bl-Artikolu 58(1) tar-Regolament (KE) Nru 178/2002 jekk tqis li dik il-konsultazzjoni hi utli jew jekk xi Stat Membru jitlob hekk. F'dak il-każ, il-Kummissjoni għandha tiżgura li dan il-proċess ikun trasparenti għall-partijiet interes-sati kollha.

▼B

3. L-Istat Membru li jqis li hu mehtieg li tigi adottata l-leġizlazzjoni ġdida ta' informazzjoni dwar l-ikel jista' jiehu l-miżuri maħsuba biss tliet xhur wara n-notifika msemmija fil-paragrafu 1, dejjem jekk ma jkunx irċieva opinjoni negattiva tal-Kummissjoni.

4. Jekk l-opinjoni tal-Kummissjoni tkun negattiva, u qabel l-iskadenza tal-perijodu msemmi fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tibda l-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2) sabiex tiddetermina jekk il-miżuri previsti jistgħux jiġu implimentati, jekk neccessarju suġġetti għall-modifiki opportuni.

5. Id-Direttiva 98/34/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ġunju 1998 li tistipula proċedura għall-ghoti ta' informazzjoni fil-qasam tal-istandards u r-regolamenti tekniċi u r-regoli dwar is-servizzi tas-Socjetà tal-Informatika ⁽¹⁾ m'għandhiex tapplika għall-miżuri li jaqgħu fi ħdan il-proċedura ta' notifika speċifikata f'dan l-Artikolu.

KAPITOLU VII

DISPOŻIZZJONIJIET TA' IMPLIMENTAZZJONI, TA' EMENDAR U DAWK FINALI*Artikolu 46***Emendi għall-Annessi**

Sabiex jittiehed kont tal-progress tekniku, l-iżviluppi xjentifiċi, is-saħha tal-konsumatur jew il-htieġa tiegħu għall-informazzjoni, u suġġett għad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 10(2) u l-Artikolu 21(2) li jirrigwardaw l-emendi tal-Annessi II u III, il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ddelegati taht l-Artikolu 51, temenda l-Annessi ta' dan ir-Regolament.

*Artikolu 47***Perijodu tranzizzjonali għal u data ta' applikazzjoni tal- miżuri ta' implimentazzjoni jew atti ddelegati**

1. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, fl-eżerċizzju tas-setgħat mogħtija lilha permezz ta' dan ir-Regolament biex tadotta miżuri permezz ta' atti ta' implimentazzjoni skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 48(2) jew permezz ta' atti ddelegati taht l-Artikolu 51 il-Kummissjoni għandha:

- (a) tistabbilixxi perijodu tranzizzjonali adatt għall-applikazzjoni tal-miżuri l-godda, li matulu l-ikel li jkollu tikketti li ma jikkonformawx mal-miżuri l-godda jista' jitqiegħed fis-suq u li warajh il-ħażniet ta' dak l-ikel li tqiegħdu fis-suq qabel ma jintemm il-perijodu tranzizzjonali jistgħu jibqgħu jinbiegħu sa meta jispiċċaw; u
- (b) tiżgura li dawk il-miżuri japplikaw mill-1 ta' April fi kwlunkwe sena kalendarja.

⁽¹⁾ ĠU L 204, 21.7.1998, p. 37.

▼B

2. Il-paragrafu 1 ma ghandux japplika f'kazijiet ta' urgenza, fejn l-ghan tal-miżuri msemija f'dak il-paragrafu jkun il-protezzjoni tas-sahha tal-bniedem.

*Artikolu 48***Kumitat**

1. Il-Kummissjoni ghandha tkun assistita mill-Kumitat Permanenti tal-Katina tal-Ikel u s-Sahha tal-Annimali mwaqqaf bl-Artikolu 58(1) tar-Regolament (KE) Nru 178/2002. Dan il-Kumitat huwa kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

2. Fejn issir referenza ghal dan il-paragrafu, ghandu japplika l-Artikoli 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Meta l-Kumitat ma jaghtix opinjoni, il-Kummissjoni ma ghandhiex tadotta l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni u ghandu japplika t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

*Artikolu 49***Emendi ghar-Regolament (KE) Nru 1924/2006**

L-ewwel u t-tieni paragrafi tal-Artikolu 7 tar-Regolament (KE) Nru 1924/2006 huma b'dan sostitwiti b'dan li ġej:

“It-tikkettar dwar in-nutrizzjoni ta' prodotti li dwarhom tkun saret dikjarazzjoni dwar nutrizzjoni u/jew sahha ghandu jkun obligatorju, bl-eċċezzjoni tar-reklamar ġeneriku. L-informazzjoni li trid tinghata ghandha tikkonsisti minn dik speifikata fl-Artikolu 30(1)tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-ghoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi (*) Fejn issir dikjarazzjoni dwar nutrizzjoni u/jew is-sahha ghal nutrijent imsemmi fl-Artikolu 30(2) tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 l-ammont ta' dak in-nutrijent ghandu jkun iddikjarat konformement mal-Artikoli 31 sa 34 tar-Regolament.

L-ammont jew ammonti tas-sustanza jew sustanzi li magghom hi marbuta dikjarazzjoni dwar nutrizzjoni jew sahha li ma jidhrux fuq it-tikketta tan-nutrizzjoni ghandhom ikunu indikati fl-istess linji vizivi bhat-tikketta dwar in-nutrizzjoni u ghandhom ikunu espressi skont l-Artikoli 31, 32 u 33 tar-Regolament (KE) Nru 1169/2011. L-unitajiet ta' kejl uzati biex jiġi espress l-ammont tas-sustanza ghandhom ikunu adegwati ghas-sustanzi individwali kkonċernati.

(*) ĠU L 304, 22.11.2011, p. 18”.

*Artikolu 50***Emendi ghar-Regolament (KE) Nru 1925/2006**

Il-paragrafu 3 tal-Artikolu 7 tar-Regolament (KE) Nru 1925/2006 huwa sostitwit b'dan li ġej:

“3. L-ittikkettar nutrittiv ta' prodotti li magghom ġew miżjuda vitamini u minerali u li huma koperti minn dan ir-Regolament ghandu jkun obligatorju. L-informazzjoni li trid tinghata ghandha

▼B

tkun magħmula minn dik speċifikata fl-Artikolu 30(1) tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-ghoti ta' informazzjoni fuq l-ikel lill-konsumaturi (*) u tal-ammonti totali prezenti tal-vitamins u l-minerali meta jiġu mizjuda mal-ikel.

(*) ĠU L 304, 22.11.2011, p. 18".

*Artikolu 51***Eżerċizzju tad-delega**

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti ddelegati hija konferita lill-Kummissjoni sugġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

2. Is-setgħa ta' adozzjoni tal-atti ddelegati msemija fl-Artikolu 9(3), l-Artikolu 10(2), l-Artikolu 12(3), l-Artikolu 13(4), l-Artikolu 18(5), l-Artikolu 19(2), l-Artikolu 21(2), l-Artikolu 23(2), l-Artikolu 30(6), l-Artikolu 31(2), l-Artikolu 36(4) u l-Artikolu 46 hija b'dan konferita lill-Kummissjoni għal perijodu ta' hames snin wara t-12 ta' Diċembru 2011. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport fir-rigward tad-delega tas-setgħat mhux aktar tard minn disa' xhur qabel tmiem il-perijodu ta' hames snin. Id-delega tas-setgħat għandha tkun estiza b'mod taċitu għal perijodi ta' tul ta' żmien identiċi, sakemm il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill ma jopponux tali estenzjoni mhux aktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perijodu.

3. Id-delega tas-setgħa msemija fl-Artikolu 9(3), l-Artikolu 10(2), l-Artikolu 12(3), l-Artikolu 13(4), l-Artikolu 18(5), l-Artikolu 19(2), l-Artikolu 21(2), l-Artikolu 23(2), l-Artikolu 30(6), l-Artikolu 31(2), l-Artikolu 36(4) u l-Artikolu 46 tista' tiġi revokata f'kull żmien mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Id-deċiżjoni ta' revoka għandha ttemm id-delega tas-setgħat speċifikati f'dik id-deċiżjoni. Hija għandha tidhol fis-seħh fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata hemmhekk. Din ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att ddelegat li jkun diġà fis-seħh.

4. Hekk kif tadotta att iddelegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah b'mod simultanju lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

5. Att iddelegat adottat skont l-Artikolu 9(3), l-Artikolu 10(2), l-Artikolu 12(3), l-Artikolu 13(4), l-Artikolu 18(5), l-Artikolu 19(2), l-Artikolu 21(2), l-Artikolu 23(2), l-Artikolu 30(6), l-Artikolu 31(2), l-Artikolu 36(4) u l-Artikolu 46 għandu jidhol fis-seħh biss jekk ma saritx oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel it-tmiem ta' dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn li huma infurmaw lill-Kummissjoni bl-intenzjoni tagħhom li ma joġġezzjonawx. Dak il-perijodu għandu jiġi estiz b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 52

Proċedura ta' urġenza

1. L-atti ddelegati adottati taht dan l-Artikolu għandhom jidhlu fis-seħh mingħajr dewmien u għandhom japplikaw sakemm ma tkun saret l-ebda oġġezzjoni skont il-paragrafu 2. In-notifika ta' att iddelegat lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill għandha tiddikjara r-raġunijiet għall-użu tal-proċedura ta' urġenza.

2. Kemm Il-Parlament Ewropew kif ukoll il-Kunsill jistgħu joġġezzjonaw għal att iddelegat f'konformità mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 51(5). F'tali każ, il-Kummissjoni għandha tirrevoka l-att mingħajr dewmien wara n-notifika tad-deċiżjoni li ssir oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill.

Artikolu 53

Thassir

1. Id-Direttivi 87/250/KEE, 90/496/KEE, 1999/10/KE, 2000/13/KE, 2002/67/KE u 2008/5/KE u r-Regolament (KE) No 608/2004 huma b'dan imhassra b'effett mit-13 ta' Diċembru 2014.

2. Ir-referenzi għall-atti mhassra għandhom jiġu interpretati bhala referenzi għal dan ir-Regolament.

Artikolu 54

Mizuri tranżizzjonali

1. Ikel imqiegħed fis-suq jew ittikkettat qabel it-13 ta' Diċembru 2014 li mhuwiex konformi mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament jista' jitqiegħed fis-suq sakemm il-provvisti tal-ikel ikunu ntużaw kollha.

Ikel imqiegħed fis-suq jew ittikkettat qabel it-13 ta' Diċembru 2016 li mhuwiex konformi mar-rekwiżit stabbilit fil-punt (1) tal-Artikolu 9(1) jista' jitqiegħed fis-suq sakemm il-provvisti tal-ikel ikunu ntużaw kollha.

Ikel imqiegħed fis-suq jew ittikkettat qabel l-1 ta' Jannar 2014 li mhuwiex konformi mar-rekwiżiti stabbiliti fil-Parti B tal-Anness VI jista' jitqiegħed fis-suq sakemm il-provvisti tal-ikel ikunu ntużaw kollha.

2. Bejn it-13 ta' Diċembru 2014 u t-13 ta' Diċembru 2016, fejn iddikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni hija pprovduta fuq bażi volontarju, hija għandha tkun konformi mal-Artikoli 30 u 35.

3. Minkejja d-Direttiva 90/496/KEE, l-Artikolu 7 tar-Regolament (KE) Nru 1924/2006 u l-Artikolu 7(3) tar-Regolament (KE) Nru 1925/2006, l-ikel ittikkettat skont l-Artikoli 30 sa 35 ta' dan ir-Regolament jista' jitqiegħed fis-suq qabel it-13 ta' Diċembru 2014.

▼B

Minkejja r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1162/2009 tat-30 ta' Novembru 2009 li jistabilixxi miżuri tranzitorji għall-implimentazzjoni tar-Regolamenti (KE) Nru 853/2004, (KE) Nru 854/2004 u (KE) Nru 882/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾, l-ikel ittikkettat skont il-Parti B tal-Anness VI ta' dan ir-Regolament jista' jitqiegħed fis-suq qabel l-1 ta' Jannar 2014.

*Artikolu 55***Dhul fis-seħh u data ta' applikazzjoni**

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Huwa għandu japplika mit-13 ta' Diċembru 2014, bl-eċċezzjoni tal-punt (1) tal-Artikolu 9(1), li għandu japplika mit-13 ta' Diċembru 2016 u l-Parti B tal-Anness VI li għandha tapplika mill-1 ta' Jannar 2014.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

⁽¹⁾ ĠU L 314, 1.12.2009, p. 10.

ANNEX I

DEFINIZZJONIJIET SPECIFIĊI

Kif imsemmija fl-Artikolu 2(4)

1. “dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni” jew “tikketta dwar in-nutrizzjoni” li tiddikjara:
  - (a) il-valur enerġetiku; jew
  - (b) il-valur enerġetiku u wiehed jew aktar min-nutrijenti li ġejjin biss:
    - xahmijiet (saturati, mono-insaturati, poli-insaturati);
    - karboidrati (zokkor, polioli, lamtu);
    - melh;
    - fibra alimentari;
    - proteini;
    - kwalunkwe wiehed mill-vitami u minerali elenkati fil-punt 1 tal-Parti A tal-Anness XIII u preżenti f’ammonti sinifikanti kif definiti fil-punt 2 tal-Parti A tal-Anness XIII;
2. “xaham” tfisser lipids totali, u tinkludi phospholipids;
3. “saturati” tfisser aċidi tax-xaham mingħajr rabta doppja;
4. “xaham trans” tfisser aċidi tax-xaham b’talanqas wiehed mhux konjugat, (jiġifieri interrot b’mill-inqas grupp wiehed tal-metilenu) rbit doppju tal-karbonju-karbonju fil-konfigurazzjoni trans;
5. “mono-insaturati” tfisser l-aċidi tax-xaham b’cis irbit doppju wiehed;
6. “poli-insaturati” tfisser aċidi tax-xaham b’zewġ irbit cis jew aktar, cis-metilenu interrott doppju;
7. “karboidrat” tfisser kull karboidrat li jiġi metabolizzat mill-bniedem, u jinkludi l-polioli;
8. “zokkrijiet” tfisser il-monosakkaridi u d-disakkaridi li jkun hemm fl-ikel, iżda teskludi l-polioli;
9. “polioli” tfisser l-alkohol li jkun fih aktar minn zewġ gruppi ta’ hydroxyl;
10. “proteina” tfisser il-kontenut ta’ proteina kkalkulat permezz tal-formula: $\text{protein} = \text{total Kjeldahl nitrogen} \times 6,25$;
11. “melh” tfisser il-kontenut ta’ melh ekwivalenti kkalkulat permezz tal-formula: $\text{salt} = \text{sodium} \times 2,5$;
12. “fibra alimentari” tfisser polimeri tal-karboidrati bi tliet unitajiet monomeriċi jew aktar, li la jiġu diġestiti u lanqas assorbiti fl-intestin iż-żgħir tal-bniedem u li jiffurmaw parti mill-kategoriji li ġejjin:
  - polimeri tal-karboidrati li jistghu jittiekle li jinstabu fl-ikel kif jittiekel;
  - polimeri tal-karboidrati li jistghu jittiekle li nkisbu minn materja prima tal-ikel permezz ta’ mezzi fiżiċi, enzimatiċi jew kimiċi u li għandhom effett fiżjoloġiku benefiċjarju muri minn evidenza xjentifika aċċettata b’mod ġenerali;
  - polimeri tal-karboidrati sintetiċi li jistghu jittiekle li għandhom effett fiżjoloġiku benefiċjarju muri minn evidenza xjentifika aċċettata b’mod ġenerali;
13. “valur medju” tfisser il-valur li jirrappreżenta l-aħjar l-ammont tan-nutrijent li jkun fih xi ikel partikolari, u jirrifletti l-lok li jkun thalla għal varjabbiltà staġonali, xejriet ta’ konsum u fatturi ohra li jistghu jikkawżaw varjazzjonijiet fil-valur attwali.

ANNEX II

SUSTANZI JEW PRODOTTI LI JIKKAWŻAW ALLERĠIJI JEW INTOLLERANZI

1. Iċ-ċereali li fihom il-glutina, jiġifieri: il-qamħ, is-segala, il-barli, il-hafur, l-ispelt, il-kamut jew il-pjanti ibridizzati tagħhom, u prodotti tagħhom, minbarra:
  - (a) ġulepp tal-glukosju bbażat fuq qamħ inkluż id-destrosju ⁽¹⁾;
  - (b) maltodextrins ibbażati fuq il-qamħ ⁽¹⁾;
  - (c) ġulepp tal-glukosju bbażat fuq il-barli;
  - (d) ċereali uzati biex isiru distillati alkoħoliċi inkluż alkoħol tal-etilu ta' oriġini agrikola;
2. Krustacej u prodotti tagħhom;
3. Bajd u prodotti tagħhom;
4. Hut u prodotti tagħhom, minbarra:
  - (a) il-ġelatina tal-hut uzata biex iġġorr il-vitamina jew preparamenti tal-karotenojdi;
  - (b) il-ġelatina tal-hut jew Isinglass uzati bhala aġent li jirfina fil-birra u l-inbid;
5. Il-karawett u prodotti tiegħu;
6. Is-soybeans u prodotti tagħhom, minbarra:
  - (a) żejt u xaħam tas-soybean totalment irfinat ⁽¹⁾;
  - (b) tocopherols imħallta b'mod naturali (E306), D-alpha tocopherol naturali, D-alpha tocopherol acetate naturali, D-alpha tocopherol succinate naturali minn sorsi tas-soybean;
  - (c) zjut veġetali mmissla minn fitosteroli u fitosterol esters minn sorsi tas-soybean;
  - (d) stanol ester tal-pjanti magħmul minn sterols taż-żejt veġetali minn sorsi tas-soybean;
7. Halib u prodotti minnu (inkluż il-lattosju), minbarra:
  - (a) xorrox uzat biex isiru distillati alkoħoliċi inkluż alkoħol tal-etilu ta' oriġini agrikola;
  - (b) lactitol
8. Ġewż, jiġifieri: lewż (*Amygdalus communis* L.), ġellewż (*Corylus avellana*), ġewż (*Juglans regia*), anakardji (*Anacardium occidentale*), ġewż Amerikan (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), ġewż tal-Brazil (*Bertholletia excelsa*), pistaċċi (*Pistacia vera*), macadamia jew Queensland nuts (*Macadamia ternifolia*), u prodotti tagħhom, minbarra ġewż uzat biex isiru distillati alkoħoliċi inkluż alkoħol tal-etilu ta' oriġini agrikola;
9. Karfus u prodotti tiegħu;

⁽¹⁾ Kif ukoll il-prodotti tagħhom, sa fejn il-proċess li għalih jiġu sottoposti ma jzidx il-livell ta' allergeni ta' stnata mill-Awtorità għall-prodotti rilevanti li minnu huma originaw.

▼B

10. Mustarda u prodotti tagħha;
11. Ġulglien u prodotti tiegħu;
12. Dijossidu tal-kubrit u sulfiti f'konċentrazzjonijiet ta' aktar minn 10 mg/kg jew 10 mg/litru f'termini tal-SO₂ totali li għandhom jiġu kalkolati għal prodotti kif proposti lesti għall-konsum jew ikkostitwiti mill-ġdid skont l-istruzzjonijiet tal-fabbrikanti;
13. Lupina u prodotti tagħha;
14. Molluski u prodotti tagħhom.

ANNEX III

**IKEL LI T-TIKKETTAR TIEGHU GHANDU JINKLUDI XI DETTALL
ADDIZZJONALI JEW AKTAR**

TIP JEW KATEGORIJA TA' IKEL	DETTALJI
1. ikel ippakkjat f'ċerti gassijiet	
1.1. Ikel li d-durabbiltà tiegħu ġiet estiża permezz ta' gassijiet użati għall-ippakkjar awtorizzati skont ir-Regolament (KE) Nru 1333/2008.	“ippakkjat f'atmosfera protettiva”.
2. ikel li fih dolċifikanti	
2.1. Ikel li fih xi dolċifikant jew dolċifikanti awtorizzati skont ir-Regolament (KE) Nru 1333/2008.	“fih dolċifikant(i)”, din id-dikjarazzjoni għandha takkumpanja l-isem tal-ikel.
2.2. Ikel li fih kemm zokkor jew zokkorijiet miżjuda flimkien ma' dolċifikant jew dolċifikanti awtorizzati skont ir-Regolament (KE) Nru 1333/2008.	“għandu z-zokkor u dolċifikant(i)” din id-dikjarazzjoni għandha takkumpanja l-isem tal-ikel.
2.3. Ikel li fih xi melh aspartame/ aspartame-acesulfame awtorizzati skont ir-Regolament (KE) Nru 1333/2008.	“fih aspartame (sors ta' fenilalanina)” għandha tidher fuq it-tikketta meta il-melħ aspartame/aspartame-acesulfame jissemma' fil-lista tal-ingredjenti biss bir-referenza għan-numru E. “fih sors ta' fenilalanina” għandha tidher fuq it-tikketta meta il-melħ aspartame/aspartame-acesulfame jissemma' fil-lista tal-ingredjenti bl-isem speċifiku tiegħu.
2.4. Ikel li fih aktar minn 10 % polioli miżjuda awtorizzati skont ir-Regolament (KE) Nru 1333/2008.	“konsum eċċessiv jista' jipproduci effetti lassattivi”.
3. ikel li fih l-aċidu glycyrrhizinic jew il-melħ tal-ammonju tiegħu	
3.1. Il-helu jew xorb li fih l-aċidu glycyrrhizinic jew il-melħ tal-ammonju tiegħu minhabba z-zieda tas-sustanza(sustanzi) kif inhuma jew il-pjanta likurizja Glycyrrhiza glabra, f'koncentrazzjoni ta' 100 mg/kg jew 10 mg/l jew aktar.	“fih il-likurizja” għandha tizdied immedjament wara l-lista ta' ingredjenti, sakemm il-kelma “likurizja” mhix digà elenkati fil-lista ta' ingredjenti jew fl-isem tal-ikel. Fin-nuqqas ta' lista ta' ingredjenti, l-istqarrija għandha tidher hdejn l-isem tal-ikel.
3.2. Il-helu li fih l-aċidu glycyrrhizinic jew il-melħ tal-ammonju tiegħu minhabba z-zieda tas-sustanza (sustanzi) kif inhi jew il-pjanta tal-likurizja Glycyrrhiza glabra f'koncentrazzjonijiet ta' 4 g/kg jew aktar.	“fih il-likurizja — nies li jbatu minn ipertensjoni għandhom jevitaw il-konsum eċċessiv” għandha titnizzel immedjatement wara l-lista ta' ingredjenti. Fin-nuqqas ta' lista ta' ingredjenti, l-istqarrija għandha tidher hdejn l-isem tal-ikel.

▼B

TIP JEW KATEGORIJA TA' IKEL	DETTALJI
3.3. Xorb li fih l-aċidu glycyrrhizinic jew il-melħ tal-ammonju tiegħu minhabba ż-żieda tas-sustanza(i) kif inhi jew il-pjanta tal-likurizja Glycyrrhiza glabra f'konċentrazzjonijiet ta' 50 mg/l jew aktar, jew ta' 300 mg/l jew aktar fil-każ ta' xorb li fih aktar minn 1,2 % bil-volum ta' alkohol (1).	“fih il-likurizja — nies li jbatu minn ipertensjoni għandhom jevitaw il-konsum eċċessiv” għandha titnizzel immedjatament wara l-lista ta' ingredjenti. Fin-nuqqas ta' lista ta' ingredjenti, l-istqarrija għandha tidher hdejn l-isem tal-ikel.

4. Xorb b'kontenut għoli ta' kaffeina jew ikel miżjud il-kaffeina

4.1. Xorb, minbarra dak ibbażat fuq il-kafè, it-té jew l-estratt tal-kafè jew t-té fejn l-isem tal-ikel jinkludi l-kelma “kafè” jew “té”, li: — hu intiz għall-konsum mingħajr modifikazzjoni u li fih il-kaffeina, minn kwalunkwe sors, fi proporzjon ta' aktar minn 150 mg/l, jew — hu f'forma konċentrata jew immixxa u wara r-rikostituzzjoni jkun fih il-kaffeina, minn kwalunkwe sors, fi proporzjon ta' aktar minn 150 mg/l	“Kontenut għoli ta' kaffeina Mhux rakkomandat għat-tfal jew għan-nisa tqal jew li qed iredgħu ” fl-istess linji viżivi bħall-isem tax-xarba, flimkien ma' referenza fil-parentesi u konformement mal-Artikolu 13(1) ta' dan ir-Regolament għall-kontenut ta' kaffeina espress f'mg għal kull 100 ml.
4.2. Ikel iehor li huwiex xorb, fejn il-kaffeina tizdied bi skop fiżjologiku.	“Fih kaffeina. Mhux rakkomandat għat-tfal jew għan-nisa tqal fl-istess linji viżivi bħall-isem tal-ikel, flimkien ma' referenza fil-parentesi u konformement mal-Artikolu 13(1) ta' dan ir-Regolament għall-kontenut ta' kaffeina espress f'mg/100 g/ml. Fil-każ ta' supplimenti tal-ikel, il-kontenut tal-kaffeina għandu jkun espress għal kull porzjon kif irrakkomandat għall-konsum ta' kuljum fuq l-ittikkettar.

5. Ikel b'fitosteroli miżjuda, fitosterol esters, fitostanoli jew fitostanol esters

5.1. Ikel jew ingredjenti tal-ikel b'phyto-sterols miżjuda, phytosterol esters, phytostanols jew phytostanol esters	<p>(1) “bi sterols tal-pjanti miżjuda” jew “bi stanols tal-pjanti miżjuda” fl-istess parti viżiva bħall-isem tal-ikel;</p> <p>(2) l-ammont ta' kontenut ta' fotosteroli, esteri fitosteroli, fitostanoli jew esteri fitostanoli miżjuda (espress bħala % jew bħala g ta' steroli/stanoli hielsa tal-pjanti kull 100 g jew 100 ml tal-ikel) għandu jiġi ddikjarat fil-lista tal-ingredjenti;</p> <p>(3) stqarrija li l-ikel hu intiz esklussivament għan-nies li jixtiequ jbaxxu l-livell ta' kolesterol fid-demm tagħhom;</p>
---	---

▼B

TIP JEW KATEGORIJA TA' IKEL	DETTALJI
	<p>(4) stqarrija li l-pazjenti li qed jieħdu medikazzjoni biex ibaxxu l-kolesterol għandhom jikkonsmaw il-prodott biss taħt superviżjoni medika;</p> <p>(5) stqarrija li tidher mall-ewwel li l-ikel jista' ma jkunx adattat nutrizzjonalment għal nisa tqal jew nisa li qed iredgħu u għal tfal taħt il-hames snin;</p> <p>(6) parir li l-ikel irid jintuża bħala parti minn dieta bilanċjata u varjata, inkluż konsum regolari ta' frott u ħaxix biex jgħin li jinżammu għolja l-livelli ta' karotenojdi;</p> <p>(7) fl-istess linji viżivi bħall-istqarrija meħtieġa taħt il-punt (3) ta' hawn fuq, stqarrija li l-konsum ta' aktar minn 3 g kuljum ta' steroli tal-pjanti miżjuda/stanoli tal-pjanti għandu jiġi evitat;</p> <p>(8) definizzjoni ta' porzjon tal-ikel jew ingredjent tal-ikel ikkonċernat (preferibbilment fi g jew ml) bl-ammont tal-isterol tal-pjanti/stanol tal-pjanti li fih kull porzjon.</p>

6. Laham iffriżat, preparazzjonijiet iffriżati tal-laham u prodotti ffrizati tal-ħut mhux ipproċessati

6.1. Laham iffriżat, preparazzjonijiet iffriżati tal-laham u prodotti ffrizati tal-ħut mhux ipproċessati	id-data tal-iffriżar jew id-data tal-ewwel iffriżar meta l-prodott gie ffrizati aktar minn darba waħda, skont il-punt (3) tal-Anness X.
--	---

(¹) Il-livell għandu japplika għall-prodotti kif proposti lesta għal konsum jew kif magħmula mill-ġdid skont l-istruzzjonijiet tal-manifatturi.

▼B

ANNEX IV

DEFINIZZJONI TAL-GHOLI-x

GHOLI-x

Tifsira

1	Linja varjabbli '1 fuq
2	Gholi massimu
3	Linja medja
4	Linja bazi
5	Linja varjabbli '1 isfel
6	Gholi-x
7	Daqs tat-tipa

ANNEX V

IKEL LI HU EŻENTAT MIR-REKWIŻIT TAD-DIKJARAZZJONI TAN-NUTRIZZJONI OBBLIGATORJA

1. Prodotti mhux ipproċessati li fihom ingredjent wiehed jew kategorija wahda ta' ingredjenti;
2. Prodotti pproċessati li l-uniku pproċessar li għaddew minnu huwa l-maturazzjoni u li huma magħmulin minn ingredjent wiehed jew kategorija wahda ta' ingredjenti;
3. Ilmijiet intizi li jġu kkonsumati min-nies, inkluż dawk fejn l-unika ingredjenti miżjuda huma d-dijossidu tal-karbonju u/jew aromatizzanti;
4. Hxejjex aromatiċi, hwawar jew tahlitiet tagħhom;
5. Melh u sostituti tal-melh;
6. Sustanzi dolċifikanti tal-mejda;
7. Prodotti koperti bid-Direttiva 1999/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Frar 1999 rigward estratti tal-kafè u estratti taċ-ċikwejra ⁽¹⁾, żerriegħa tal-kafè shiha jew mithuna jew żerriegħa tal-kafè dekafinat shiha jew mithuna;
8. Infużjoni tal-hxejjex u tal-frott, tè, tè dekafinat, tè magħmul malajr jew li jinħall jew estratt tat-tè, dekafinat magħmul malajr jew tè li jinħall jew estratt tat-tè, li ma fihomx ingredjenti miżjuda oħrajn hlief aromatizzanti li ma jimmodifikawx il-valur nutrittiv tat-tè;
9. Ħall iffermentat u sostituti tal-ħall, inkluż dawk fejn l-unici ingredjenti miżjuda huma l-aromatizzanti;
10. Aromatizzanti;
11. Addittivi tal-ikel;
12. Ghajnuniet ta' pproċessar;
13. Enzimi tal-ikel;
14. Ġelatina;
15. Ġelatina jew komposti biex jgħaqqad il-ġamm;
16. Ħmira;
17. Chewing gum;
18. Ikel f'pakketti jew f'kontenituri li l-akbar wiċċ tagħhom għandu êrja ta' inqas minn 25 cm²;
19. Ikel, inkluż ikel artiġjanali, fornut direttament mill-fabbrikant ta' kwantitajiet żgħar ta' prodotti lill-konsumatur finali jew lil stabbilimenti lokali ta' bejgħ bl-immnut li jfornu direttament lill-konsumatur finali;

⁽¹⁾ ĠU L 66, 13.3.1999, p. 26.

ANNEX VI

L-ISEM TAL-IKEL U D-DETTALJI SPEĊIFIĊI AKKUMPAJANTI

PARTI A — DETTALJI OBBLIGATORJI LI JAKKUMPAJAW L-ISEM TAL-IKEL

1. L-isem tal-ikel għandu jinkludi jew ikollu jakkumpanjawh id-dettalji dwar il-kondizzjoni fizika tal-ikel jew it-trattament speċifiku li jkun għadda minnu (pereżempju, mithun fi trab, iffriżat mill-gdid, imnixxef iffriżat, iffriżat malajr, koncentrat, affumikat) fil-każijiet kollha fejn jekk dik l-informazzjoni tithalla barra tista' tiżgwida lix-xerrej.
2. Fil-każ ta' ikel li jkun ġie iffriżat qabel ma jinbiegħ u li mbagħad jinbiegħ iddifrostjat, l-isem tal-ikel għandu jkun akkumpanjat mill-indikazzjoni "iddifrostjat".

Din il-htieġa ma għandhiex tapplika għal:

- (a) ingredjenti li jinsabu fil-prodott finali;
- (b) ikel li l-iffiżar tiegħu huwa pass teknoloġikament neċessarju tal-proċess tal-produzzjoni;
- (c) ikel li l-iddifrostjar tiegħu ma għandux impatt negattiv fuq is-sikurezza jew il-kwalità tal-ikel.

Dan il-punt għandu japplika minghajr hsara għall-punt 1.

3. L-ikel trattat b'radjazzjoni jonizzanti għandu jkollu waħda mill-indikazzjonijiet li ġejjin:

"irradjat" jew "trattat b'radjazzjoni jonizzanti", u indikazzjonijiet oħrajn kif imsemmija fid-Direttiva 1999/2/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Frar 1999 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li jikkonċernaw ikel u ingredjenti tal-ikel trattati b'radjazzjoni jonizzanti ⁽¹⁾.

4. Fil-każ ta' ikel li fih komponent jew ingredjent li l-konsumaturi jistennew li jkun użat b'mod normali jew preżenti b'mod naturali ġie sostitwit b'komponent jew ingredjent differenti, l-ittikkettjar għandu jkollu - minbarra l-lista tal-ingredjenti - indikazzjoni ċara tal-komponent jew tal-ingredjent li intuża għas-sostituzzjoni parzjali jew shiha:

- (a) qrib sew l-isem tal-prodott u
- (b) b'daqs ta' font li għandu għoli-x ta' tal-anqas 75 % tal-għoli-x tal-isem tal-prodott u li mhuwiex iżgħar mid-daqs tal-font minimu mehtieġ fl-Artikolu 13(2) ta' dan ir-Regolament.

5. Fil-każ ta' prodotti tal-laħam, preparazzjonijiet tal-laħam u prodotti tal-hut li fihom proteina miżjuda, inkluzi l-proteini idrolizzati, ta' oriġini ta' animal differenti, l-isem tal-ikel għandu jkollu indikazzjoni tal-preżenza ta' dawk il-proteini u tal-oriġini tagħhom.

6. Fil-każ ta' prodotti tal-laħam u preparazzjonijiet tal-laħam li għandhom id-dehra ta' taqtigħa, ġog, lista, porzjon jew karkassa tal-laħam, l-isem tal-ikel għandu jinkludi indikazzjoni tal-preżenza ta' ilma miżjud jekk l-ilma miżjud jammonta għal aktar minn 5 % tal-piż tal-prodott finali. L-istess regoli għandhom japplikaw fil-każ ta' prodotti tal-hut u prodotti tal-hut ippreparati li għandhom id-dehra ta' taqtigħa, ġog, lista, porzjon, filett, jew prodott ta' hut shih.

⁽¹⁾ ĠU L 66, 13.3.1999, p. 16.

▼ B

7. Prodotti tal-laħam, preparazzjonijiet tal-laħam u prodotti tal-ħut, li jistgħu jagħtu l-impressjoni li huma magħmula minn biċċa shiħa ta' laħam u ħut, iżda fil-fatt jikkonsistu f'biċċiet differenti mħallta flimkien b'ingredjenti oħra, inklużi l-addittivi tal-ikel u l-enżimi tal-ikel jew b'kull mezz ieħor, għandhom ikollhom l-indikazzjoni li ġejja:

bil-Bulgaru:	“формовано месо” u “формована риба”;
bl-Ispanjol:	“combinado de piezas de carne” u “combinado de piezas de pescado”;
biċ-Ċek:	“ze spojovaných kousků masa” and “ze spojovaných kousků rybího masa”;
bid-Daniż:	“Sammensat af stykker af kød” u “Sammensat af stykker af fisk”;
bil-Ġermaniż:	“aus Fleischstücken zusammengefügt” u “aus Fischstücken zusammengefügt”;
bl-Estonjan:	“liidetud liha” u “liidetud kala”;
bil-Grieg:	“μορφοποιημένο κρέας” u “μορφοποιημένο ψάρι”;
bl-Ingliz:	“formed meat” u “formed fish”;
bil-Franċiż:	“viande reconstituée” u “poisson reconstitué”;
bl-Irlandiż:	“píosáí feola ceangailte” u “píosáí éisc ceangailte”;
bit-Taljan:	“carne ricomposta” u “pesce ricomposto”;
bil-Latvjian:	“formēta gaļa” u “formēta zivs”;
bil-Litwan:	“sudarytas (-a) iš mėsos gabalų” and “sudarytas (-a) iš žuvis gabalų”;
bl-Ungeriz:	“darabokból újraformázott hús” u “darabokból újraformázott hal”;
bil-Malti:	“laħam rikostitwit” u “ħut rikostitwit”;
bl-Olandiż:	“samengesteld uit stukjes vlees” u “samengesteld uit stukjes vis”;
bil-Pollakk:	“z połączonych kawałków mięsa” u “z połączonych kawałków ryby”;
bil-Portugiż:	“carne reconstituída” and “peixe reconstituído”;
bir-Rumen:	“carne formată” u “carne de pește formată”;
bis-Slovakk:	“spájané alebo formované mäso” u “spájané alebo formované ryby”;
bis-Sloven:	“sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso” u “sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe”;
bil-Finlandiż:	“paloista yhdistetty liha” u “paloista yhdistetty kala”;
bl-Isvediż:	“sammanfogade bitar av kött” u “sammanfogade bitar av fisk”.

▼B

PARTI B — REKWIŻITI SPEĊIFIĊI LI JIKKONĊERNAW L-ISPEĊIFIKAZZJONI TA' "LAHAM IKKAPULJAT"

1. Kriterji ta' kompożizzjoni ċekkjati abbażi ta' medja ta' kuljum:

	Kontenut ta' xaham	Proporzjon ta' Kollaġen/proteini fil-laham ⁽¹⁾
— laham ikkapuljat dgħif	≤ 7 %	≤ 12 %
— ikkapuljat taċ-ċanga pura	≤ 20 %	≤ 15 %
— laham ikkapuljat li fih il-majjal	≤ 30 %	≤ 18 %
— laham ikkapuljat ta' speċi oħra	≤ 25 %	≤ 15 %

(¹) Il-proporzjon ta' kollaġen/proteini fil-laham hu espress bhala l-perċentwal ta' kollaġen fil-proteini tal-laham. Il-kontenut ta' kollaġen ifisser il-kontenut idroksiprolina multiplikata b'fattur ta' 8.

2. Flimkien mar-rekwiżiti stipulati fil-Kapitolu IV tat-Taqsima V tal-Anness III għar-Regolament (KE) Nru 853/2004, l-espressjonijiet segwenti għandhom jidhru fuq it-tikkettar:

- "persentaġġ ta' xaham taħt ...",
- "proporzjon ta' kollaġen/proteini fil-laham taħt ...".

3. L-Istati Membri jistgħu jippermettu li jitqiegħed fis-suq nazzjonali tagħhom laham ikkapuljat li ma jikkonformax mal-kriterji stipulati fil-punt 1 ta' din il-Parti taħt marka nazzjonali li ma tistax tiġi mhawda mal-marki previsti fl-Artikolu 5(1) tar-Regolament (KE) Nru 853/2004.

PARTI C — REKWIŻITI SPEĊIFIĊI LI JIKKONĊERNAW L-ISEM TAL-KISI GHAZ-ZALZETT

Jekk il-kisi taz-zalzett ma jistax jittiekel, jehtieg li dan ikun indikat.

ANNEX VII

INDIKAZZJONI U SPEĊIFIKAZZJONI TA' INGREDJENTI

PARTI A — DISPOŻIZZJONIJIET SPEĊIFIĊI LI JIKKONĊERNAW L-INDIKAZZJONI TA' INGREDJENTI F'ORDNI LI TONQOS SKONT L-UŻIN

Kategorija ta' ingredjenti	Dispożizzjoni li tikkonċerna l-indikazzjoni bl-użin
1. Ilma miżjud u prodotti volatili	Għandhom jitnizzlu fl-ordni skont il-piż tagħhom tal-prodott lest. L-ammont ta' ilma miżjud bħala ingredjent f'xi ikel għandu jiġi kkalkulat billi jitnaqqas mill-ammont totali tal-prodott lest l-ammont totali tal-ingredjenti l-oħra użati. Dan l-ammont mhux ser ikun meħtieġ li jitqies jekk ma jaqbiżx il-5 % bil-piż tal-prodott lest. Din id-deroga ma tapplikax għall-laħam, il-preparazzjonijiet tal-laħam, prodotti tal-ħut mhux ipproċessati u molluski bivalvi mhux ipproċessati.
2. Ingredjenti użati f'forma koncentrata jew dijadrata u magħmula mill-ġdid waqt il-fabrikazzjoni	Jistgħu jitnizzlu fl-ordni skont il-piż tagħhom kif irreġistrat qabel il-koncentrazzjoni jew id-dijadrizzazzjoni tagħhom.
3. L-ingredjenti użati f'ikel koncentrat jew deiderat, li huma intiżi biex jiġu magħmula mill-ġdid biz-zieda ta' ilma	Jistgħu jitnizzlu f'ordni proporzjonali tal-prodott magħmul mill-ġdid dejjem jekk il-lista ta' ingredjenti jkollha magħha espressjoni, bħala "ingredjenti tal-prodott magħmul mill-ġdid" jew "ingredjenti tal-prodott lest biex jintuża".
4. Il-frott, il-ħaxix jew il-faqqiegh, li ma tantx jippredominaw f'termini ta' użin u li huma użati fi proporzjonijiet li x'aktarx ivarjaw, użati f'taħlita bħala ingredjenti ta' xi ikel	Jistgħu jitqieghdu flimkien fi grupp fil-lista ta' ingredjenti taħt l-isem "frott", "ħxejjex" jew "faqqiegh" flimkien mal-frazi "fi proporzjonijiet li jvarjaw", segwiti immedjatament b'lista tal-frott, ħxejjex jew faqqiegh preżenti. F'dawk il-kazijiet, it-taħlita għandha titnizzel fil-lista ta' ingredjenti skont l-Artikolu 18(1), abbażi tal-piż totali tal-frott, ħxejjex jew faqqiegh preżenti.
5. Ingredjenti f'taħlitiet ta' ħwawar jew ħxejjex aromatiċi, fejn l-ebda minnhom ma tippredomina sew fil-proporzjon bl-użin	Jistgħu jitnizzlu f'ordni differenti dment li dik il-lista ta' ingredjenti tkun akkumpanjata b'espressjoni bħal "fi proporzjon varjabbli".
6. Ingredjenti li jiffurmaw inqas minn 2 % tal-prodott lest	Jistgħu jitnizzlu f'ordni differenti wara l-ingredjenti l-oħra.

▼B

Kategorija ta' ingredjenti	Dispożizzjoni li tikkonċerna l-indikazzjoni bl-użin
7. Ingređjenti, li huma simili jew li jistgħu jiġu sostitwiti b'xulxin, li x'aktarx jintużaw fil-fabbrikazzjoni jew preparazzjoni ta' xi ikel mingħajr ma jbiddu l-kompożizzjoni tiegħu, in-natura tiegħu jew il-valur tiegħu li jidher, u sakemm jiffurmaw inqas minn 2 % tal-prodott lest	Tista' ssir referenza għalihom fil-lista ta' ingredjenti permezz tad-dikjarazzjoni "fih ... u/jew ...", fejn mill-anqas wiehed minn mhux aktar minn żewġ ingredjenti jkun jinsab fil-prodott lest. Din id-dispożizzjoni m'għandhiex tapplika għal addittivi tal-ikel jew għall-ingredjenti elenkati fil-Parti Ċ ta' dan l-Anness, u għas-sustanzi jew il-prodotti elenkati fl-Anness II li jikkaġunaw allergiji jew intolleranzi.
8. Żjut raffinati ta' oriġini veġitali	Jistgħu jingabru flimkien fil-lista ta' ingredjenti taht l-isem "żjut veġitali", segwiti immedjatament b'lista ta' indikazzjonijiet ta' oriġini veġitali speċifika, u jistgħu jiġu segwiti bil-frazi "fi proporzjonijiet li jvarjaw". Jekk miġbura flimkien, iż-żjut veġitali għandhom jiġu inklużi fil-lista ta' ingredjenti skont l-Artikolu 18(1), fuq il-bażi tal-piż totali taż-żjut veġitali preżenti. L-espressjoni "kompletament idroġenizzat" jew "parzjalment idroġenizzat" għandha takkumpanja l-indikazzjoni ta' żejt idroġenizzat.
9. Xahmijiet raffinati ta' oriġini veġitali	Jistgħu jingabru flimkien fil-lista ta' ingredjenti taht l-isem "xahmijiet veġitali", segwiti immedjatament b'lista ta' indikazzjonijiet ta' oriġini veġitali speċifika, u jistgħu jiġu segwiti bil-frazi "fi proporzjonijiet li jvarjaw". Jekk miġbura flimkien, ix-xahmijiet veġitali għandhom jiġu inklużi fil-lista ta' ingredjenti skont l-Artikolu 18(1), fuq il-bażi tal-piż totali tax-xahmijiet veġitali preżenti. L-espressjoni "kompletament idroġenizzat" jew "parzjalment idroġenizzat" għandha takkumpanja l-indikazzjoni ta' xaħam idroġenizzat.

PARTI B — L-ISPEĊIFIKAZZJONI TA' ĊERTI INGREDJENTI BL-ISEM TA' KATEGORIJA PJUTTOST MILLI B'ISEM SPEĊIFIKU

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 21, l-ingredjenti li jappartjenu għal waħda mill-kategoriji ta' ikel elenkati hawn taht u li huma kostitwenti ta' xi ikel iehor jistgħu jiġu indikati permezz tal-isem ta' dik il-kategorija u mhux bl-isem speċifiku.

Definizzjoni tal-kategorija ta' ikel	Denominazzjoni
1. Żjut raffinati li ġejjin mill-animalli	"Żejt", flimkien ma'jew l-aġġettiv "animal", jew l-indikazzjoni ta' oriġini mill-animalli speċifika. L-espressjoni "kompletament idroġenizzat" jew "parzjalment idroġenizzat", kif adatt, għandha takkumpanja l-indikazzjoni ta' żejt idroġenizzat.

▼B

Definizzjoni tal-kategorija ta' ikel	Denominazzjoni
2. Xahmijiet raffinati li ġejjin mill-annimali	“Xaham”, flimkien ma’ jew l-aġġettiv “animal”, jew -indikazzjoni ta’ oriġini mill-annimali speċifika. L- espressjoni “kompletament idroġenizzat” jew “parzjalment idroġenizzat”, kif adatt, għandha takkumpanja l-indikazzjoni ta’ xaham idroġenizzat.
3. Tahlitiet ta’ tqiq akwistati minn tnejn jew aktar speċje taċ-ċereali	“Dqiq”, segwit minn lista taċ-ċereali li minnhom inkiseb, f’ordni li tonqos skont l-użin.
4. Lamtijiet, u lamtijiet immodifikati b’mezzi fiżiċi jew bl-enżimi	“Lamtu”
5. L-ispeċi kollha tal-hut fejn il-hut jifforma ingredjent ta’ xi ikel iehor u dejjem jekk l-isem u l-preżentazzjoni ta’ dak l-ikel ma jirreferix għal speċi speċifika ta’ hut	“Hut”
6. It-tipi kollha ta’ ġobon fejn il-ġobon jew tahlita ta’ ġobnijiet tiffurma ingredjent ta’ xi ikel u dejjem jekk l-isem u l-preżentazzjoni ta’ dak l-ikel ma jirreferux għal tip speċifiku ta’ ġobon	“Ġobon”
7. Il-hwawar kollha li ma jeċċedux 2 % bil-piż tal-ikel	“Hwawar” jew “hwawar imħallta”
8. Il-hxejjex aromatiċi kollha jew partijiet minn hxejjex aromatiċi li ma jeċċedux 2 % bil-piż tal-ikel	“Hxejjex aromatiċi” jew “hxejjex aromatiċi mħallta”
9. It-tipi tal-preparazzjonijiet kollha tal-gomma (għelk) użati fil-manifattura tal-baži tal-gomma għal chewing gum	“Baži tal-gomma”
10. It-tipi kollha ta’ prodotti ta’ ċereali moħmija u mfarrka	“Frak” jew “qriemeċ” kif ikun il-każ
11. It-tipi kollha tas-sokrosju	“Zokkor”
12. Anhydrous dextrose jew dextrose monohydrate	“Dextrose”
13. Xirop tal-glukosju u xirop tal-glikosju anhidrat	“Ġulepp tal-glukosju”
14. It-tipi kollha tal-proteina tal-halib (proteini tal-kaseini, tal-kasinati, u tax-xorroxx) u t-tahlitiet tagħhom	“Proteini tal-halib”
15. Butir tal-kawkaw, ippressat, mislut jew raffinat	“Butir tal-kawkaw”
16. It-tipi kollha ta’ inbid kif koperti bl-Anness XIb tar-Regolament (KE) Nru 1234/2007 ⁽¹⁾	“Inbid”

Definizzjoni tal-kategorija ta' ikel			Denominazzjoni
17. Il-muskoli skeletriċi ^(?) tal-ispeċi mammiferi u tal-ghasafar meqjusa tajbin biex jiġu kkonsmati min-nies b'tessut inkluż b'mod naturali jew imwahhal, fejn ix-xaham totali u l-kontenut tat-tessut konnettiv ma jeċċedux il-valuri indikati hawn taht u fejn il-laħam jikkostitwixxi ingredjent ta' xi ikel ieħor. Xaham massimu u kontenut massimu ta' tessut konnettiv għall-ingredjenti identifikati bit-terminu "... laħam"			"... laħam" u l-isem (ismijiet) ^(?) tal-ispeċi tal-annimali li minnu ġej.
Speċi	Kontenut ta' xaham	proporzjon ta' Kollaġen/proteini fil-laħam ⁽¹⁾	
Mammiferi (minbarra fniek u qzieqez) u taħlitiet ta' speċi mal-mammiferi predominanti	25 %	25 %	
— Qzieqez	30 %	25 %	
— Ghasafar u fniek	15 %	10 %	
⁽¹⁾ Il-proporzjon ta' kollaġen/proteini fil-laħam hu espress bhala l-perċentwal ta' kollaġen fil-proteini tal-laħam. Il-kontenut ta' kollaġen ifisser il-kontenut idroksiprolina multiplikat b'fattur ta' 8.			
<p>Jekk jinqabzu dawn il-limiti massimi, izda l-kriterji l-oħra kollha għad-definizzjoni ta' "laħam" jiġu sodisfatti, il-kontenut ta' "... laħam" irid ikun aġġustat 'l isfel skont il-bżonn u l-lista ta' ingredjenti trid issemmi, flimkien mat-terminu "... laħam", il-preżenza ta' xaham u/jew tessut konnettiv.</p> <p>Il-prodotti koperti bid-definizzjoni ta' "laħam separat mekkanikament" huma esklużi minn din id-definizzjoni.</p>			
18. It-tipi kollha ta' prodotti koperti bid-definizzjoni ta' "laħam separat mekkanikament".			"laħam separat mekkanikament" u l-isem (ismijiet) ^(?) tal-ispeċi ta' annimali li ġej minnu
⁽¹⁾ Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1234/2007 tat- 22 ta' Ottubru 2007 li jstabbilixxi organizzazzjoni komuni ta' swieq agricoli u dwar dispożizzjonijiet speċifiċi għal ċerti prodotti agricoli (Ir-Regolament Wahdieni dwar l-OKS). ĠU L 299, 16.11.2007, p. 1.			
⁽²⁾ Id-dijaframma u l-masseters huma parti mill-muskoli skeletriċi, filwaqt li l-qalb, l-ilsien, il-muskoli tar-ras (minbarra l-masseters), il-muskoli tal-carpus, it-tarsus u d-denb huma esklużi.			
⁽³⁾ Għat-tikkettar bl-Ingliż, dan l-isem jista' jiġi sostitwit bl-isem ġeneriku tal-ingredjent għall-ispeċi tal-annimal ikkonċernat.			

▼B

PARTI Ċ — L-ISPEĊIFIKAZZJONI TA' ĊERTI INGREDJENTI BL-ISEM TAL-KATEGORIJA TAGHHOM SEGWITI BL-ISEM SPEĊIFIKU TAGHHOM JEW BIN-NUMRU "E" TAGHHOM

Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 21, l-addittivi tal-ikel u l-enzimi tal-ikel hlief dawk speċifikati fil-punt (b) tal-Artikolu 20 li jappartjenu għal waħda mill-kategoriji elenkati f'din il-Parti jridu jiġu indikati bl-isem ta' dik il-kategorija, segwit mill-isem speċifiku jew, jekk adatt, in-numru E taghhom. Jekk l-ingredjent jappartjeni għal aktar minn waħda mill-kategoriji, għandha tiġi indikata l-kategorija adatta għall-funzjoni prinċipali fil-każ tal-ikel imsemmi.

Acidu	Aġent li jagħmel ir-ragħwa
Regolatur tal-Acidità	Aġent li jgħaqqad f'gel
Aġent kontra t-tagħqid	Aġent li jagħmel l-ikel ileqq
Aġent kontra r-ragħwa	Humectant
Antiossidant	Lamtu mmodifikat ⁽²⁾
Aġent li jżid il-volum	Preservattiv
Kulur	Gass propellent
Emulsifikant	Aġent li jgħolli l-ikel
Melh emulsifikat ⁽¹⁾	Aġenti sekwestranti
Aġent li jissoda	Stabbilizzatur
Tejjieb il-hwawar	Dolċifikant
Aġent għat-trattament tad-dqiq	Aġent li jgħaqqad

⁽¹⁾ Għall-ġobon ipproċessat u l-prodotti bbażati fuq ġobon ipproċessat biss.

⁽²⁾ L-isem speċifiku jew in-numru E m'għandux ikun mehtieg li jiġi indikat.

PARTI D — L-ISPEĊIFIKAZZJONI TA' AROMATIZZANTI FIL-LISTA TA' INGREDJENTI

1. L-aromatizzanti għandhom jiġu msemmija jew **bit-termini**:

- "aromatizzant/i" jew b'isem jew deskrizzjoni aktar speċifika tal-aromatizzant jekk il-komponent aromatizzanti fih l-aromatizzanti kif definiti fil-punti (b), (c), (d), (e), (f), (g) u (h) tal-Artikolu 3(2) tar-Regolament (KE) Nru 1334/2008;
- "aromatizzant/i bl-affumikazzjoni" jew "aromatizzanti bl-affumikazzjoni prodotti minn ikel jew kategorija jew sors/i ta' ikel" (eż. "aromatizzanti bl-affumikazzjoni prodott mill-faġu"), jekk il-komponent aromatizzanti jkun fih aromatizzanti kif definiti fil-punt (f) tal-Artikolu 3(2) tar-Regolament KE Nru 1334/2008 u jagħti biss toġhma ta' xiwi lill-ikel.

2. It-terminu "naturali" għad-deskrizzjoni tal-aromatizzanti għandu jintuża f'konformità mal-Artikolu 16 tar-Regolament (KE) Nru 1334/2008.
3. Il-kinina u/jew il-kafeina użati bħala aromatizzant fil-produzzjoni jew fil-preparazzjoni ta' xi ikel għandhom jissemmew bl-isem fil-lista ta' ingredjenti eżatt wara l-kelma "aromatizzant/i".

PARTI E — L-ISPEĊIFIKAZZJONI TA' INGREDJENTI KOMPOSTI

1. Ingredjent kompost jista' jiġi inkluz fil-lista ta' ingredjenti, taht l-isem tiegħu stess sakemm dan ikun stipulat bil-liġi jew stabbilit bit-tradizzjoni, fir-rigward tal-piż globali tiegħu, u jkun segwit immedjatament b'lista ta' ingredjenti tiegħu.
2. Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 21, il-lista ta' ingredjenti għall-ingredjenti komposti m'għandhiex tkun obbligatorja:

▼B

- (a) fejn il-komposizzjoni tal-ingredjent kompost huwa definit fid-dispożizzjonijiet attwali tal-Unjoni, u sal-limitu li l-ingredjent kompost jikkostitwixxi anqas minn 2 % tal-prodott finali; iżda, din id-dispożizzjoni m'għandhiex tapplika għall-addittivi tal-ikel, suġġett għall-punti (a) sa (d) tal-Artikolu 20; jew
- (b) għall-ingredjenti komposti magħmula minn taħlitiet ta' speċi u/jew hxejjex aromatiċi li jikkostitwixxu inqas minn 2 % tal-prodott lest, minbarra l-addittivi tal-ikel, suġġett għall-punti (a) sa (d) tal-Artikolu 20; or
- (ċ) fejn l-ingredjent kompost huwa ikel li għalih mhix mehtieġa lista ta' ingredjenti skont id-dispożizzjonijiet tal-Unjoni.

ANNEX VIII

INDIKAZZJONI KWANTITATTIVA TA' INGREDJENTI

1. L-indikazzjoni kwantitattiva m'għandhiex tkun meħtieġa:
  - (a) għal xi ingredjent jew kategorija ta' ingredjenti:
    - (i) li l-piż nett mingħajr ilma tagħhom hu indikat skont il-punt 5 tal-Anness IX;
    - (ii) li l-kwantitajiet tagħhom għandhom ikunu diġà jidhru fuq it-tikkettar skont id-dispożizzjonijiet tal-Unjoni; jew
    - (iii) li huma użati fi kwantitajiet żgħar għall-finijiet ta' aromatizzanti; or
    - (iv) li, filwaqt li jidhru fl-isem tal-ikel, mhumiex tali li jiddeterminaw l-għazla tal-konsumatur fil-pajjiż fejn jinbieghu minhabba li l-varjazzjoni fil-kwantità mhix essenzjali biex tikkaratterizza l-ikel jew ma tidistingwihx minn ikel simili; jew
  - (b) fejn dispożizzjonijiet speċifiċi tal-Unjoni jistipulaw preċiżament il-kwantità ta' ingredjent jew ta' kategorija ta' ingredjenti mingħajr ma jipprevedu l-indikazzjoni tagħhom fuq it-tikketta; jew
  - (c) fil-kazijiet imsemmija fil-punti 4 u 5 tal-Parti A tal-Anness VII.
2. Il-punti (a) u (b) tal-Artikolu 22(1) m'għandhomx japplikaw fil-każ ta':
  - (a) xi ingredjent jew kategorija ta' ingredjenti koperti bl-indikazzjoni "fih dolċifikant(i)" jew "għandu z-zokkor u dolċifikant(i)" jekk dik l-indikazzjoni tkun mal-ikel, skont l-Anness III; jew
  - (b) kwalunkwe vitamini u minerali miżjuda jekk dik is-sustanza tkun suġġetta għad-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni.
3. L-indikazzjoni tal-kwantità ta' xi ingredjent jew kategorija tal-ingredjenti għandha:
  - (a) tkun espressa bħala perċentwal, li għandu jikkorrispondi għall-kwantità tal-ingredjent jew ingredjenti meta dawn jintużaw; u
  - (b) tidher jew fl-isem jew ezatt hdejn l-isem tal-ikel jew fil-lista ta' ingredjenti b'konnessjoni mal-ingredjent jew kategorija ta' ingredjenti konċernati.
4. B'deroga mill-punt 3,
  - (a) fejn l-ikel ikun tilef mill-irtubija tiegħu minhabba trattament bis-shana jew trattament ieħor, il-kwantità għandha tkun espressa bħala perċentwal li għandu jikkorrispondi għall-kwantità tal-ingredjent jew ingredjenti użati, marbut mal-prodott lest, sakemm dik il-kwantità jew il-kwantità totali tal-ingredjenti kollha indikati fuq it-tikkettar taqbez il-100 %, f'liema każ il-kwantità għandha tiġi indikata abbażi tal-piż tal-ingredjent jew ingredjenti użati biex jiġu preparati 100 g tal-prodott lest;
  - (b) il-kwantità tal-ingredjenti volatili għandha tiġi indikata abbażi tal-proporzjon tagħhom bl-użin fil-prodott lest;
  - (c) il-kwantità ta' ingredjenti użati f'forma konċentrata jew deidrata u magħmula mill-ġdid waqt il-fabbrikazzjoni tista' tiġi indikata abbażi tal-proporzjon tagħhom bl-użin kif meħud waqt il-konċentrazzjoni jew id-deidrazzjoni tagħhom;
  - (d) fil-każ ta' ikel konċentrat jew deidrat li hu intiz li jiġi magħmul mill-ġdid biż-żieda ta' ilma, il-kwantità tal-ingredjenti tista' tiġi indikata abbażi tal-proporzjon tagħhom bl-użin fil-prodott magħmul mill-ġdid.

ANNEX IX

DIKJARAZZJONI DWAR IL-KWANTITÀ NETTA

1. Id-dikjarazzjoni tal-kwantità netta m'għandhiex tkun obligatorja fil-każ ta' ikel:
  - (a) li huwa sugġett għal telf konsiderevoli fil-volum jew massa tiegħu u li jinbiegħ bl-għadd jew li jkun intiżen fil-preżenza tax-xerrej;
  - (b) il-kwantità netta li hi inqas minn 5 g jew 5 ml; iżda, din id-dispożizzjoni ma tapplikax għal hwawar u hxejjex aromatiċi; jew
  - (c) normalment mibjugħ bl-għadd, dment li n-numru ta' oġġetti jista' jidher b'mod ċar u jingħadd faċilment min-naha ta' barra jew, jekk le, huwa indikat fuq il-tikkettar.
2. Fejn l-indikazzjoni ta' ċertu tip ta' kwantità (bhall-kwantità nominali, il-kwantità minima, il-kwantità medja) hi mehtieġa mid-dispożizzjonijiet tal-Unjoni jew, fejn dawn ma jeżistux, mid-dispożizzjonijiet nazzjonali, din il-kwantità għandha titqies bhala l-kwantità netta għall-finijiet ta' dan ir-Regolament.
3. Fejn oġġett ippakkjat bil-lest ikun magħmul minn żewġ oġġetti jew aktar ippakkjati bil-lest li fihom l-istess kwantità tal-istess prodott, il-kwantità netta għandha tiġi indikata billi tissemma l-kwantità netta li hemm f'kull pakkett individwali u n-numru totali ta' dawk il-pakketti. Madankollu, l-indikazzjoni ta' dawk id-dettalji m'għandhiex tkun obligatorja fejn in-numru totali ta' pakketti individwali jista' jidher sew u jingħadd faċilment minn barra u fejn talanqas tidher sew minn barra indikazzjoni wahda tal-kwantità netta li hemm f'kull pakkett individwali.
4. Fejn oġġett ippakkjat bil-lest ikun magħmul minn żewġ pakketti individwali jew aktar li mhumiex meqjusa bhala unitajiet għall-bejgħ, il-kwantità netta għandha tingħata billi tiġi indikata l-kwantità netta totali u n-numru totali ta' pakketti individwali.
5. Fejn ikel solidu jiġi ppreżentat f'forma likwida, il-piż nett tal-ikel imsoffi mil-likwidu għandu jiġi indikat ukoll. Fejn l-ikel ikun ġie miksi, il-piż nett iddikjarat tal-ikel għandu jkun mingħajr il-kisi.

Għall-finijiet ta' dan il-punt, "il-forma likwida" għandha tfisser il-prodotti li ġejjin, possibbilment f'tahlitiet u anki meta ffrizati jew iffrizati malajr, dment li l-likwidu ikun biss zieda mal-elementi essenzjali ta' dik il-preparazzjoni u għalhekk mhux fattur deċiżiv għax-xiri: ilma, tahlitiet ta' melħ fl-ilma, salmura, tahlitiet ta' ilma ta' aċidi fl-ikel, hall, tahlitiet fl-ilma taz-zokkor, tahlitiet fl-ilma ta' sustanzi oħra hēlwin, ġulepp tal-frott jew tal-haxix fil-każ ta' frott jew hxejjex.

ANNEX X

**DATA TAD-DURABBILTA' MINIMA, "UZA SA" U DATA TAL-
IFFRIŻAR**

1. Id-data tad-durabbiltà minima għandha tiġi indikata kif ġej:

(a) id-data tkun ippreċeduta bil-kliem:

- "Uza qabel ..." fejn id-data tinkludi indikazzjoni tal-ġurnata;
- "Tajjeb qabel l-aħħar ..." f'kazijiet oħra.

(b) il-kliem imsemmija fil-punt (a) għandu jkollhom magħhom:

- jew id-data nnifisha; jew
- referenza dwar fejn id-data hija mogħtija fit-tikketta.

Jekk ikun hemm bżonn, dawn id-dettalji għandhom ikunu segwiti b'desk-
rizzjoni tal-kondizzjonijiet tal-ħażna li għandhom ikunu osservati jekk il-
prodott għandu jżomm għall-perijodu speċifikat.

(c) id-data għandha tikkonsisti fil-ġurnata, ix-xahar u, jekk jista' jkun, is-sena, f'dik l-ordni u f'forma mhux kodifikata.

Izda, fil-każ tal-ikel:

- li ma jzommx għal aktar minn tliet xhur, għandha tkun bizzejjed indikazzjoni tal-ġurnata u x-xahar;
- li jzomm għal aktar minn tliet xhur iżda mhux għal aktar minn 18-il xahar, għandha tkun bizzejjed indikazzjoni tax-xahar u tas-sena;
- li jzomm għal aktar minn 18-il xahar, għandha tkun bizzejjed indikazzjoni tas-sena.

(d) suġġett għad-dispożizzjonijiet tal-Unjoni li jimponu tipi oħra ta' indikazzjoni tad-data, m'għandhiex tkun meħtieġa indikazzjoni tad-data tad-durabbiltà minima għal:

- frott u ħaxix frisk, inkluż patata, li ma tqaxxritx, ma tqattgħetx jew ġiet trattata b'mod simili; din id-deroga m'għandhiex tapplika għal żerriegħa li qed tirmi u prodotti simili bħal ħaxix li qiegħed jinbet;
- inbid, inbejjed tal-likur, inbejjed bil-gass, inbejjed aromatizzati u prodotti simili miksuba mill-frott minbarra l-gheneb, u xorb li jaqa' taħt il-kodiċi tan-NM 2206 00 miksuba mill-gheneb jew mill-most tal-gheneb;
- xarbiel li fihom 10 % jew aktar b'volum ta' alkohol;
- oġġetti magħmula mill-furnara jew mill-kokijiet tal-pasti li, minhabba n-natura tal-kontenut tagħhom, normalment jiġu kkunsmati fi żmien 24 siegħa mindu jinħadmu;
- hall tal-inbid;
- melħ tat-tisjir;
- zokkor solidu;

▼B

- prodotti tal-pasti magħmula kwazi eskluzivament minn zokkor bl-aromatizzanti u/jew ikkulurit;
  - chewing gums u prodotti simili li tomghodhom.
2. Id-data “uza sa” għandha tiġi indikata kif ġej:
- (a) din għandu jkollha qabilha l-kliem “uza sa ...”;
  - (b) il-kliem fil-punt (a) għandu jkollhom magħhom:
    - jew id-data nnifisha; or
    - referenza dwar fejn id-data hija mogħtija fit-tikketta.Dawk id-dettalji għandu jkollhom magħhom deskrizzjoni tal-kondizzjoni-
jiet dwar il-hżin li jridu jiġu osservati.
  - (c) id-data għandha tikkonsisti fil-ġurnata, ix-xahar u, jekk jista' jkun, is-sena, f'dik l-ordni u f'forma mhux kodifikata;
  - (d) id-“data tal-użu” għandha tkun indikata fuq kull porzjon individwali ppakkjat minn qabel.
3. Id-data tal-iffriżar jew id-data tal-ewwel iffriżar kif imsemmi fil-punt 6 tal-Anness III għandha tkun indikata kif ġej:
- (a) Din għandu jkollha qabilha l-kliem “Iffriżat fi ...”;
  - (b) Il-kelmiet imsemmija fil-punt (a) għandu jkollhom magħhom:
    - id-data nnifisha; jew
    - referenza dwar fejn id-data hija mogħtija fit-tikketta;
  - (c) Id-data għandha tikkonsisti fil-ġurnata, ix-xahar u s-sena, f'dik l-ordni u f'forma mhux kodifikata.

▼B*ANNEX XI***TIPI TA' LAHAM LI GHALIHOM HI OBBLIGATORJA L-INDIKAZZJONI TAL-PAJJIŻ TA' ORIGINIJEW TAL-POST TA' PROVENJENZA**

Kodiċi NM (Nomenklatura Magħquda 2010)	Deskrizzjoni
0203	Laħam tal-majjal, frisk, imkessaħ jew iffriżat
0204	Laħam tan-nagħaġ jew mogħoż, frisk, imkessaħ jew iffriżat
Ex 0207	Laħam tat-tjur tal-intestatura 0105, frisk, imkessaħ jew iffriżat

ANNEX XII

QAWWA ALKOHOLIKA

Il-qawwa alkoħolika propja bil-volum ta' xorb li fih aktar minn 1,2 % bil-volum ta' alkoħol għandha tiġi indikata permezz ta' numru sa mhux iktar minn post wieħed deċimali. Dan għandu jkun segwit bis-simbolu “% vol.” u jista' jkollu quddiemu l-kelma “alkoħol” jew l-abbrevazzjoni “alc”.

Il-qawwa alkoħolika għandha tiġi determinata f'temperatura ta' 20 °C.

It-tolleranzi pożittivi u negattivi permessi fir-rigward tal-indikazzjoni tal-qawwa alkoħolika bil-volum u espressi f'valuri assoluti għandhom jidhru kif elenkati fit-tabella li ġejja. Dawn għandhom japplikaw mingħajr preġudizzju għat-tolleranzi li johorġu mill-metodu ta' analiżi użat biex tiġi determinata l-qawwa alkoħolika.

Deskrizzjoni tax-xorb	Tolleranza pożittiva jew negattiva
1. Birer tal-kodiċi NM 2203 00 li jkollhom qawwa alkoħolika li ma taqbiżx il-5,5 % tal-vol.; xarbiet mingħajr gass tal-kodiċi NM 2206 00 miksuba mill-gheneb;	0,5 % vol.
2. Birer li jkollhom qawwa alkoħolika li taqbeż il-5,5 % vol.; xarbiet gassużi li jaqgħu taħt il-kodiċi NM 2206 00 magħmulin mill-gheneb, is-sajder, perries, inbejjed tal-frott u oħrajn ta' din ix-xorta, magħmulin mill-frott minbarra mill-gheneb, sew jekk ikun semi-gassużi jew gassużi; mead;	1 % vol.
3. Xarbiet li fihom frott immaċerat jew partijiet ta' pjanti;	1,5 % vol.
4. Kull xorb ieħor li fih aktar minn 1,2 % bil-volum ta' alkoħol;	0,3 % vol.

ANNEX XIII

KONSUM REFERENZJALI

PARTI A – KONSUM REFERENZJALI TA' KULJUM TA' VITAMINI U MINERALI (ADULTI)

1. Vitamini u minerali li jistgħu jiġu ddikjarati u l-valuri ta' referenza għan-nutrijenti tagħhom (NRVs)

Vitamina A (µg)	800	Kloridu (mg)	800
Vitamina D (µg)	5	Kalċju (mg)	800
Vitamina E (mg)	12	Fosfru (mg)	700
Vitamina K (µg)	75	Manjesju (mg)	375
Vitamina C (mg)	80	Kalċju (mg)	14
Tiamina (mg)	1,1	Žingu (mg)	10
Riboflavina (mg)	1,4	Ram (mg)	1
Niaċina (mg)	16	Manganis (mg)	2
Vitamin B6 (mg)	1,4	Floridu (mg)	3,5
Aċidu Foliku (µg)	200	Selenju (µg)	55
Vitamin B12 (µg)	2,5	Kromju (µg)	40
Biotin (µg)	50	Molibdenum (µg)	50
Aċidu Pantoteniku (mg)	6	Jodju (µg)	150
Potassju (mg)	2 000		

2. Ammont sinifikanti ta' vitamini u minerali

Bhala regola, il-valuri li ġejjin għandhom jitqiesu meta jkun qed jiġi deciz x'jikkostitwixxi ammont sinifikanti:

- 15 % tal-valuri ta' referenza tan-nutrijent speċifikati fil-punt 1 fornuti b'100 g jew 100 ml fil-każ ta' prodotti li mhumiex xarbiet;
- 7,5 % tal-valuri ta' referenza tan-nutrijent speċifikati fil-punt 1 fornuti b'100 ml fil-każ ta' xarbiet; jew
- 15 % tal-valuri ta' referenza tan-nutrijent speċifikati fil-punt 1 għal kull porzjon jekk il-pakkett ikun fih porzjon wiehed biss.

PARTI B – KONSUM REFERENZJALI TA' ENERĠIJA U NUTRIJENTI MAGHŻULA MINBARRA VITAMINI U MINERALI (ADULTI)

Enerġija jew nutrijent	Konsum referenzjali
Enerġija	8 400 kJ (2 000 kcal)
Xaħam totali	70 g
Saturati	20 g
Karboidrati	260 g
Zokkor	90 g
Proteini	50 g
Melħ	6 g

ANNEX XIV

FATTURI TA' KONVERŻJONI

FATTURI TA' KONVERŻJONI GHALL-KALKOLU TAL-ENERĠIJA

Il-valur enerġetiku li jrid jiġi ddikjarat għandu jkun kkalkulat bl-użu tal-fatturi ta' konverżjoni li ġejjin:

— karboidrati (hlief polyols)	17 kJ/g — 4 kcal/g
— polioli	10 kJ/g — 2,4 kcal/g
— proteini	17 kJ/g — 4 kcal/g
— xaħam	37 kJ/g — 9 kcal/g
— salatrimi	25 kJ/g — 6 kcal/g
— alkoħol (etanol)	29 kJ/g — 7 kcal/g
— aċidu organiku	13 kJ/g — 3 kcal/g
— fibra alimentari	8 kJ/g — 2 kcal/g
— eritritol	0 kJ/g — 0 kcal/g

ANNESS XV

**ESPRESSJONI U PREŻENTAZZJONI TAD-DIKJARAZZJONI DWAR
IN-NUTRIZZJONI**

L-unitajiet ta' kejl li għandhom jintużaw fid-dikjarazzjoni dwar in-nutrizzjoni għall-enerġija (kilojoules (kJ) u kilokaloriji (kcal)) u massa (grammi (g), milligrammi (mg) jew mikrogrammi (µg)) u l-ordni ta' prezentazzjoni tal-informazzjoni, kif ikun il-każ, għandhom ikunu dawn li ġejjin:

enerġija	kJ/kcal
xaħam	g
li minnhom	
— saturati	g
— monoinsaturati	g
— poli-insaturati	g
karboidrati	g
li minnhom	
— zokkor	g
— polioli	g
— lamtu	g
fibra alimentari	g
proteini	g
melh	g
vitamini u minerali	l-unitajiet speċifikati fil-punt 1 tal-Parti A tal-Anness XIII